Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 182 (18.659). ● Сешанба, 1983 йил 9 август ● Баҳоси 3 тийин.

МАККАЖЎХОРИКОР ЎРТОҚЛАР!

✦ Ўрим-йиғимни кун сайин кучайтириб, гектаридан 100 центнер ва ундан ошириб «каҳрабо дон» йиғиштириб олаётган илғорларга тенглашайлик.

✦ Ишда суръат ва сифат бирлигига эришиш маккажўхоризорларда меҳнат қилаётган ҳар бир кишининг шарафли бурчидир.

✦ Маккажўхори пояларини ўз вақтида силос қилишга, донни эса хирмон жойларига ташиб олишга эришайлик.

✦ Бир тутам поя, бирон дона сўтанинг нест-нобуд бўлишига йўл қўйилмасин.

ЮКСАК МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИГА ЭРИШАЙЛИК

Доҳиймиз Владимир Ильич Ленин коммунистик қурилишнинг туб масалаларини ҳал этишда меҳнат унумдорлиги муҳим роль ўйнашини таъкидларкан, меҳнат унумдорлигини ошириш учун, аввало, халқ оммасининг билим ва маданиятини ошириш, қолаверса, меҳнаткашлар ўртасида интизомни кучайтириш, уларнинг иш малакасини ошириш, меҳнатнинг тобора самарали, интенсив бўла боришига, унинг яхши ташкил қилинишига эришмоқ лозим, деб алоҳида қайд этган эди. Дарҳақиқат, мамлакат экономикасини муттасил юксалтира боришда меҳнат унумдорлигини ўстириш янада муҳим аҳамият касб этмоқда.

Шуни рўй-рост айтиш кераки, бу масала эндиликда партиямиз иқтисодий сиёсатининг негизини ташкил этади. Ўртоқ Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, меҳнат унумдорлигини ошириш иқтисодий соҳадаги энг муҳим вазифа бўлиб қолди. Партия бу соҳада дунёдаги энг юксак даражага етиб олиш учун интилишга даъват этмоқда.

Ўзбекистон партия, совет ташкилотлари, хўжалик органлари халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини тобора ўстириш борасида муайян ютуқларга эришмоқдалар. Завод ва фабрикаларда, қурилишларда, транспорт ва алоқа ташкилотларида, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида амалга оширилган муҳим ташкилий-хўжалик ва сиёсий-тарбиявий ишлар катта самара бермоқда. Республика саноатида шу йилнинг ўтган олти ойидагина меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи умуман 102 процент қилиб бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига қараганда бу кўрсаткич 1,9 процент юксалганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керак.

Мутахассислар ва хўжалик раҳбарларининг партия йўлини оғишмай амалга ошириш соҳасида қилаётган кенг кўламдаги ижодий меҳнатлари туфайли қатор корхоналарда меҳнат унумдорлиги муттасил юксалиб бормоқда. «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси ана шундай илғор коллективлар қаторига чиқиб олди. Бу ерда партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ишчи ва мутахассисларни меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларига қатъият билан сафарбар этиб бормоқда. Меҳнат унумдорлигини оширишга бу тариқа ёндашиш бирлашма ишлаб чиқариш-техника кўрсаткичларини мунтазам юксалтириб бориш имконини беряпти. Бирлашмада меҳнат унумдорлигини оширишнинг ярим йиллик топшириғи 6,1 процент зиёда қилиб бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридаги натижаларга эътибор қилинса, меҳнат унумдорлиги 7,7 процент юксалганлигини кўрамиз. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Самарқанддаги «Красний двигатель», Жиззахдаги пластмасса буюмлари, Тошкентдаги «Компрессор» заводларида ҳам меҳнат унумдорлигини юксалтириб боришга муваффақ бўлинмоқда.

Шундай бўлса ҳам ҳали кўпгина саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида меҳнат унумдорлигини ошириб бориш юзасидан таъсирли чоралар кўрилмаётир. Кейинги олти ойлик топшириқни бажаришда 78 корхона қолоқликка йўл қўйди. Уларнинг баъзилари эса бу кўрсаткични ўтган йил эришилган натижалардан ҳам пасайтириб юбордилар. Самарқанддаги Қўйтош кон бошқармасида меҳнат унумдорлиги 24,5 процент пасайиб кетганлигини нима деб баҳолаш мумкин! Корхона партия ташкилоти юзага келган аҳволни чуқур таҳлил этиши, мутахассисларнинг топширилган иш учун жавобгарлигини оширишга қаратилган чоралар кўриши, ишчиларнинг самарали меҳнат қилиши учун корхона маъмурияти билан биргаликда етарли шарт-шароит вужудга келтириш тадбирларини кўриши лозим. Афсуски, бундай аҳвол Андижон гидролиз заводи, Газли нефть қазиб олиш бирлашмаси каби корхоналарда ҳам юз бермоқда.

Меҳнат унумдорлиги кўрсаткичининг бажарилмаслигига асосий сабаблар нима! Энг аввало, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган тадбирларнинг суст жорий қилиниши, бу масалага эътиборсиз қараш сабаб бўлмоқда. Янги техника, илғор технологияни қўллашда мутахассисларнинг ижодий активлиги етишмаётган жойларда меҳнат унумдорлиги ё турғун ҳолда ё пасайиб кетяпти. Редакцияларга келиб турган хат ва хабарларнинг далолат беришича, меҳнат унумдорлигининг ўсишига сермеҳнат жараёнларни механизациялашга лоқайдлик билан қараш ҳам сабаб бўляпти. Шунингдек, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил қилишдаги нўноқлик, масъулиятсизлик ҳам меҳнат унумдорлиги топшириқларининг бажарилишига ғов бўлиб турибди.

Жойларда меҳнат унумдорлигини ошириш масалалари билан партия, совет, касаба союз органлари яна ҳам чуқур ва атрофлича шуғулланишлари керак. Ишлаб чиқаришни интенсивлаш меҳнат унумдорлигини оширишнинг синалган омилларидан бири эканлигини унутмаслик зарур. Ўзбекистон ССР Олий Советининг саноат бўйича доимий комиссияси тармоқни ривожлантиришнинг энг муҳим масалалари, ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида самарадорликни юксалтириш ва бошқарувни такомиллаштириш масалалари билан атрофлича шуғулланаётгани ўз натижаларини бермоқда. Комиссия у ёки бу корхона фаолиятини таҳлил этганда меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган ибратли тавсиялар бермоқда.

Меҳнат унумдорлигини ошириб боришнинг кўп омиллари бор. Баъзи жойларда ҳамон мавжуд қувватлардан мукаммал фойдаланилмаяпти. Машина-ускуналарнинг бекор туриб қолиши сингари ҳолларга тоқат қилаётган коллективлар ҳам учраб турибди. Бундай корхоналарнинг раҳбарлари кенгайтирилган зоналарда хизмат кўрсатаётган, кўп станокчилик ҳаракати авж олган корхоналардан ибрат олишлари керак. Меҳнатни ва ишлаб чиқаришни пухта ташкил этган илғор коллективлар мавжуд ускуналар қувватидан фойдаланишнинг янгидан янги резервларини ҳаракатга келтириб, меҳнат унумдорлигини оширишнинг катта имкониятларидан баҳраманд бўлмоқдалар. Кадрларнинг малакасини ошириш ҳам меҳнат унумдорлигини юксалтиришга хизмат қилишини тасдиқловчи мисоллар оз эмас.

Баъзан меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган рақамларни чуқур таҳлил этмаслик оқибатида уни бажаришга коллективнинг кучи етмайди деб ўйловчи раҳбарлар ҳам учраб қолади. Ана шундай раҳбарлар ўз корхоналаридаги имконият ва яшириниб ётган резервлардан хабардор эмасликлари, мутахассислар ва ишчиларнинг ижодий қобилиятига тўла баҳо бермасликлари аён бўлиб қолмоқда. Бир корхона раҳбари белгиланган рақамни камайтириш йўлини тутганда, йиғилишда қатнашаётган етакчи мутахассислар аниқ ҳисоблар мисолида корхонадаги резервларни бирма-бир санаб бердилар. Қувватлардан унумли фойдаланилса, самарасиз харажатларга, ускуналарнинг бекор туришига чек қўйилса, меҳнатни ташкил қилиш такомиллаштирилса, тартиб ўрнатилса, интизом мустаҳкамланса меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан тақдим қилинаётган топшириқ албатта бажарилиши мумкинлигини исботлаб бердилар. Мутахассисларнинг бу тавсиялари ўринли эканлигини ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб берди. Тўғри, бундай корхоналарда имкониятлардан фойдаланиш, резервларни ҳаракатга келтириш учун қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш зарур. Бутун коллективнинг фидокорона меҳнати, сафарбарлиги, ишни аниқ ташкил эта билиши, иш вақтидан самарали фойдаланиш, билим ҳам ижодий имкониятларини тўғри йўналтириши кўзланган маррани эгаллашда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Эндиликда бундай корхоналарда белгиланган планларни муваффақиятли бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган топшириқлар ошириб адо этилаётганлиги сабоқ бўлиши лозим.

Фан-техника тараққиёти меҳнат унумдорлигини оширишнинг белгиловчи йўлидир. Фан-техника тараққиёти ютуқларига асосланган коллективлар мунтазам юксалиш йўлидан бораётганликларини ифтихор билан таъкидлаб ўтиш мумкин. Республикамиз бугунги кунда улкан фан-техника потенциалига эга. Республикада 200 дан зиёд илмий-тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртлари самарали ишлаб турибди. Халқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича илмий тадқиқотлар олиб борилаётганлиги ҳам диққатга сазовор. Республика илмий ташкилотлари ишлаб чиқаришга йил сайин 400 дан ортиқ турли илмий тавсиялар бериб турибдилар. Улар 600 миллион сўмга яқин самара келтираётганлигини ҳам айтиш керак. Шу муносабат билан олимларнинг тадқиқотларидан амалиётда кенг фойдаланишдан иборат муҳим вазифа ҳам мавжуд эканлигини унутиб бўлмайди. Таҳлилларнинг кўрсатишича, бу соҳада муайян ютуқларга эришилмоқда. Ўтган йилнинг ўзида фан-техника тараққиётига мадад кўрсатадиган 600 га яқин тадбир жорий этилди. Йиллик самараси 240 миллион сўм бўлган 55 минг кашфиёт ва рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Ана шу йўлни давом эттириш, фан билан ишлаб чиқариш ҳамкорлигини мустаҳкамлаб бориш зарур.

Меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули имкониятларидан тағин ҳам кенг фойдаланиш, резервларини ҳаракатга келтириш керак. Бригада усули коллектив аъзоларининг ўз-ўзини бошқаришидан иборат ижтимоий масалани ҳал этишга ҳам, меҳнат унумдорлигини беқиёс даражада ошириб бориш резервларини ҳаракатга келтиришга ҳам ёрдам беради. Бригадалардаги ишнинг яхши ташкил этилиши корхоналарда штатдан ташқари ходимлар сақлашга барҳам бериши ҳаёт синовидан ўтган. Хўжалик ҳисобида ишловчи комплекс бригадалар меҳнат унумдорлигини оширишда катта роль ўйнамоқдалар. Ягона наряд асосида ишловчи бундай коллективларда меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантириш янада такомиллаштирилиши керак.

Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун! Партиямизнинг бош йўли ана шундай. Халқ фаровонлигини ошириб бориш учун эса ишлаб чиқаришни интенсивлаш, меҳнат унумдорлигини барча чоралар билан ошириш керак. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартиясининг XI пленуми ҳужжатларида экономиканинг барча бўғинларида иш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш юзасидан қўйилган вазифанинг ҳал этилиши зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бу, белгиланган планларнинг ва қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларнинг ошириб бажарилишини таъминлаб этади.

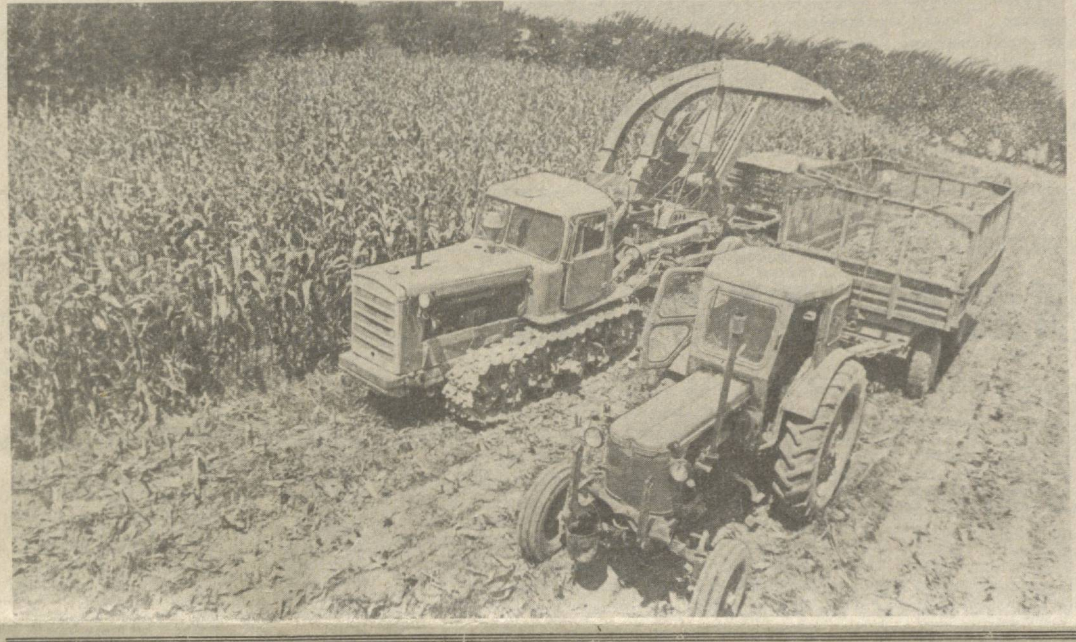

Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Иброҳим Зокиров етакчилик қилаётган бригадаси азаматлари 75 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 105 центнердан «каҳрабо дон», 550 центнердан поя етиштириш мажбуриятини олишган. Айни пайтда бригадада маккажўхори ўрими қизғин давом этяпти. Кунига кўзда тутилганидан кўпроқ майдондаги ҳосил йиғиштириб олинаётир. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра мажбурият сўзсиз бажарилади. Суратларда: (юқорида) илғор бригада бошлиғи И. Зокиров ва ўримда пешқадамлик қилаётган механизатор А. Акбаров. Пастда эса маккажўхори ўриш.

В. Молгачёв фотолари.

МАККАЖЎХОРИ – ҲАМ ДОН, ҲАМ ОЗУҚА

ХИРМОНГА БАРАКА

Наманган области маккажўхорикорлари 104 минг 700 тонна «каҳрабо дон» тайёрлайдилар. Шундан 22 минг тоннасини давлатга сотадилар. 350 минг тонна силос бостирадилар. 2500 гектар майдонга такрорий маккажўхори экдилар. Шу ҳисобга қўшимча 75 минг тонна силос жамғарадилар. 100 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёзмоқда. Ўрим-йиғим қисқа фурсатда ўтказилади.

Маккажўхори мўл-кўл озиқ-овқат ва чорва моллари учун тўйимли озуқа демакдир. Маккажўхоридан суғориладиган бошоқли экинлар ҳосилига нисбатан икки ярим-уч баравар кўп дон олинади. Поясидан тайёрланган силос соғин сигирларнинг сутини кескин кўпайтиради. Қорамолларни тез семиртиради. Маккажўхори силоси ва поясини кўп жамғариб олган хўжаликлар шу йил қиш ва келаси йил баҳор фаслида ҳам чорва моллар маҳсулдорлигининг юқори бўлишига эришадилар. Маҳсулотлар тайёрлаш давлат планлари, социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарадилар. Шунинг учун ҳам халқимиз маккажўхорини «паҳлавон экин» деб атайди.

Маккажўхори хўжаликлар, шунингдек, маккажўхорикорларга нечоғли катта иқтисодий фойда келтиришини бригадамиз мисолида кўрсатиб ўтмоқчиман. Ўтган йили 47 гектар майдонда экин ўстириб, гектаридан 100 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтардик. Жами 470 тонна дон тайёрладик. Олинган поя эса гектар ҳисобига 500 центнерданга тўғри келди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига 78 тоннадан дон тайёрланди. Бир центнер доннинг қиймати 5 сўм 50 тийинга тушди. Комплекс механизациялашган бригадамиз аъзоларининг ойлик иш ҳақи 167 сўмга етди, йиллиги эса 2000 сўмдан ошиб кетди.

Колхозимиз, чорва моллар озуқа базасини анча мустаҳкамлаб олди, катта соф фойда кўрди. Мана сизга паҳлавон экиннинг дастлабки каромати!

Ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги — 1983 йилда маккажўхори майдонини, оз бўлса-да, янги ер ўзлаштириш ҳисобига 51 гектарга етказдик. Ҳар гектар майдондан 105 центнердан хирмон кўтариб, поя миқдорини ўтган йилдагидан янада оширишга аҳд қилдик. Йил маккажўхорикорлик учун анча ноқулай келди. Табиий офатлар кўп бўлди. Бригадамиз аъзолари куч-ғайратлари, измидаги техника воситаларини офатларга қарши қўйдилар ва ниҳоят, ғолиб чиқдилар. Ҳамма майдонларда юксак социалистик мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирдик.

Маккажўхори ўрим-йиғими муваққат иш. Вақтида ғайрат қилган деҳқон-механизаторлар дондан ҳам, поядан ҳам ютадилар. Чунки ўрим-йиғим озгина фурсат кечиктирилса ҳам дон ва поя қуриб, оғирлик вазнини йўқотади. Сорти бузилади. Тайёрланган уруғлик дон давлат стандартига мос келмай қолади. Оқибатда даромад камаяди.

Бригадамиз аъзолари ана шу ва шунга ўхшаш факторларни инобатга олиб, маккажўхори ўрим-йиғими ва дон тайёрлашга ташкилий жиҳатдан пухта тараддуд кўрдилар. Комбайнлар, трактор тележкалари, марказий хирмон, тош-тарози ва бошқа зарур буюмлар тахт қилиб қўйилди. Йўллар тартибга келтирилди. Дала шийпони қайта жиҳозланиб, аъзоларимизнинг маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантирилди. Шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, борлиқ ҳосил ва поя тўла йиғиб-териб олинмагунча, план ва мажбурият ортиғи билан бажарилмагунча дала шийпонида яшаб, унумдор далаларда тинимсиз меҳнат қиламиз. Ҳосил чўғи, мажбурият бурчи, маккажўхорикорлик шарафи бизни шунга чорламоқда.

Бригадамизга қарашли майдондаги маккажўхори сўталари қийғос етилиб пишяпти. Узоғи билан 10 августда ўримга тушамиз ва борлиқ ҳосилни 15 августгача батамом саранжом-саришталаб оламиз. Бир дона сўта, бир туп поянинг исроф бўлишига йўл қўймаймиз. Сўталарни марказий хирмонда қуритиб тезда дон янчишни бошлаб юборамиз. Давлатга сараланган дон сотишни ўтган йилдагидан анча олдин ортиғи билан бажарамиз. Сортнинг юқори бўлишини таъминлаймиз.

Биз умумий маккажўхори майдонининг 21 гектарига хашаки лавлаги экканмиз. «Дала маликаси» йиғиштириб олиниши билан лавлаги парваришини янада кучайтириш режаларини аниқ белгилаб олдик. Мақсадимиз ҳар гектар ердан 500 центнердан, жами 1050 тонна хашаки лавлаги олишдир. Шундай қилиб, колхозимизда чорва моллар озуқа базасини янада мустаҳкамлашга муносиб улуш қўшамиз.

Областимиз маккажўхорикорларининг 1983 йилги марралари аниқ белгиланган. Бу маррани сўзсиз эгаллаймиз, албатта. Бундай дейишимга сабаб шуки, областимиз далаларида бу йилгидек юқори ҳосил етиштирилганини бободеҳқонлар ҳам эслай олмайдилар. Энди ана шу ҳосилни тезкорлик билан йиғиб-териб олмоғимиз, бунинг учун умумхалқ социалистик мусобақасини кучайтирмоғимиз, меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, маккажўхорикорлар, хусусан комбайнчилар билан тележкачиларга бўлган талабни кескин кучайтирмоғимиз лозим. Фурсат ғанимат. Шундай экан, ҳамма ўз постида зарбдорларча меҳнат қилсин. Бир кунда камида бир ярим икки кунлик графикка тенг иш бажармоғимиз зарур.

Районимиз тўғрисида гап борадиган бўлса, шуни айтишим керакки, бу йилги мавсумда 10 минг 100 тонна «каҳрабо дон» тайёрланади. 41 минг тонна силос бостирилади. Такрорий ва оралиқ экинлардан ҳам рекорд ҳосил олиш кўзда тутилмоқда, шунга яраша иш олиб борилаётир. Барча хил техника воситалари, транспорт шайлаб қўйилди. Комбайнчи кадрлар сафи кенгайтирилди ва мустаҳкамланди. Демак, районимиз бўйича ҳам ўрим-йиғим, дон тайёрлашни жуда қисқа фурсатларда бажариш учун барча имкониятларга эгамиз.

Айрим мулоҳазаларни ҳам айтиб ўтмоқчиман. Маккажўхори ўрим-йиғими кезларида баъзан эҳтиёт қисмлар етишмаслиги оқибатида комбайнлар ва тележкаларнинг айримлари тўхтаб қолади. Гарчанд кўчма устахоналар оператив тарзда ёрдам кўрсатсалар-да эҳтиёт қисмларга талаб тўла қондирилмайди. Бундан хулоса шуки, «Узгоскомсельхозтехн и к а»нинг область ва район бирлашмалари маккажўхори комбайнлари ва тележкалар учун зарур бўлган эҳтиёт қисмларни ўз вақтида етказиб берсинлар. Маккажўхори донини давлат тайёрлов идораларига ташишда транспорт тақчиллиги сезилади. Ўшандай кезларда планлар ва мажбуриятларни тезроқ бажаришимиз учун оталиқдаги саноат корхоналари маккажўхорикорларга амалий ёрдам қўлларини чўзсалар яхши бўлур эди.

Давлатимизнинг катта моддий-техника ёрдами, халқимиз меҳнати билан етиштирилган мўл-кўл маккажўхори донини тезроқ йиғиштириб олайлик, зиммамиздаги бурчимизни шараф билан адо этайлик, азиз маккажўхорикорлар!

Валижон ЙЎЛДОШЕВ,
Наманган область, Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг маккажўхорикорлик бригадаси бошлиғи.

ЗАРБДОРЛАРЧА МЕҲНАТ ҚИЛИШМОҚДА

Оқолтин районидаги «Ғаллаорол» ихтисослашган маккажўхорикорлик совхозининг механизаторлари ўрим-йиғимнинг дастлабки кунлариданоқ тез суръатлар билан ишлай бошладилар. Улар ишнинг группа методидан фойдаланиб, бир кунда 800 тоннадан «каҳрабо дон» йиғиштириб олмоқдалар. Тўртта ўрим-транспорт отряди ўртасида социалистик мусобақа авж олдириб юборилган. Комбайнчилардан Искандар Урсалиев, Абдуфаттоҳ Йўлдошев, Рустам Имонқулов, Жуманазар Жакбаровлар бу мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Уларнинг ҳар бири бир кунда саккиз гектар майдондаги маккажўхорини ўриб олмоқда.

Маккажўхорикорлар 100 центнерлик ҳосил етиштириб, бу йил давлатга дон топшириш планини икки баравар ошириб адо этишга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

✦ ЎШ, Жанубий Қирғизистоннинг ёнғоқзорлари ва мевазорларида олма ва олча терила бошланди. Бундай ерлар Чотқол ва Фарғона тоғларининг этакларида 600 минг гектардан кўпроқ жойни эгаллаган.

✦ ЧИМКЕНТ. «Ғаллакорларга офарин» деган театрлаштирилган томошада Мирзачўлни ўзлаштириш қаҳрамонона тарихи вужудга келтирилди. Чимкент область халқ ижоди уйининг «Дружба» ансамбли ўзининг янги ишини Сайрам районидаги В. И. Ленин номли колхоз меҳнаткашларига бағишлади. Халқ ансамбли меҳнаткашлар ҳаваскорлик бадиий ижодиёти I Бутуниттифоқ фестивалининг ҳамда Польшада ўтказилган III халқаро фольклор фестивалининг лауреатидир. Профессионал артистлар коллективга катта ёрдам бермоқдалар. Ҳозир жанубий Қозоғистонда қарийб 500 та сарой, маданият уйи, клублар бўлиб, уларда 40 мингдан кўп киши бадиий ижод билан шуғулланмоқда.

✦ ДОНЕЦК. Политехника институтидан «Оташ» отрядининг жангчилари студентлар қазиган кўмир ҳисобини очди. Улар машҳур Алексей Стаханов ишлаган «Торезская» шахтасининг забойларида ишга киришдилар. Маҳаллий олий мактаб ва техникумларнинг кончилик касбларини эгаллаган мингдан кўп талабаси ҳавза шахталарида икки ойлик зарбдор вахта ўтказишга қарор қилди. Бу нарса бўлғуси ишлаб чиқариш командирларининг чиниқишларига, кончилик ишини чуқурроқ билиб олишларига имкон беради. Кекса шахтёрлар бунда уларга ёрдам берадилар. Донецклик студентлар зарбдор вахта мобайнида 125 минг тонна ёқилғи қазиб чиқаришни мўлжаллаб қўйдилар.

✦ МАРИ (Туркманистон ССР). Мурғоб аҳолиси ўз посёлкасида илк бор булбул навосини эшитди. Тинчлик, осойишталик ва қалин дов-дарахтлар посёлка кўчаларига сайроқи қушларни жалб этди. Қорақум каналига сув келиши билан Туркманистоннинг ҳайвонот дунёси бойиди. Ҳозир чўлда 260 хил — бу ёқларга сув келишидан аввал бўлганига қараганда икки баравар кўп қуш бор.

(ТАСС).

ИНТИЗОМ — АСОСИЙ МЕЗОН

Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисида», шунингдек СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида» куни кеча қабул қилган қарорларини маъқуллаб кутиб олдилар.

АЙНИ МУДДАО

Партия ва ҳукуматимиз КПСС XXVI съезди белгилаб берган режаларни амалга ошириш йўлида изчил фаолият олиб бормоқда. Социал ривожланиш планларини муваффақиятли адо этиш, халқ хўжалиги самарадорлигини тобора ошириб бориш, социалистик турмуш тарзи негизларини янада мустаҳкамлашнинг муҳим шарти ҳисобланган меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ҳақида кўрсатилаётган ғамхўрлик бунинг ёрқин мисолидир. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС ана шу соҳадаги ишларни кучайтириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиб, тегишли қарор қабул қилди.

Комбинатимиз коммунистлари ва барча ишчилари партия ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган бу муҳим ҳужжатларни зўр қониқиш ва яхши кайфият билан кутиб олдилар. Зотан меҳнат интизомисиз ҳар қандай коллективда ишни олға силжитиш мумкин эмас. У меҳнат унумдорлигини жадал ўстиришни таъминлашда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Зотан, меҳнат интизоми фақат меҳнат тартиб-қоидаларига қатъий риоя қилишдангина иборат бўлиб қолмай, шу билан бирга ҳар кимдан ўз ишига нисбатан онгли-ижодий муносабатда бўлишдан, ишнинг юксак сифатини таъминлашдан ҳам иборатдир. Комбинатимиз атласчилари айниқса қарорнинг иш вақтидан унумли фойдаланиш ва иш вақтида ҳар хил йиғилишлар, слётлар ўтказмаслик лозимлиги таъкидланган бандларини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Корхонамиз партия ташкилоти айни кунларда ҳар бир меҳнат коллективида юксак интизомнинг қарор топиши масаласига эътиборни кучайтирди. Ойлик ишлаб чиқариш планлари мунтазам суръатда ошириб бажарилаётган корхонамизда тартиб-интизомни янада мустаҳкамлаш эвазига муваффақиятларимиз салмоғини ошириш ҳақида қайғурмоқдамиз. Рустам Абдиев, Турсунбой Жўраев, Худойберди Эргашев, Эркинжон Умаров сингари ўз меҳнат постида намуна кўрсатиб ишлаётган атласчиларимизнинг меҳнат ғайратини ошириш эвазига йил охиригача планга қўшимча кўп миқдорда маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдик.

М. ШАРИПОВА,
Наманагандаги КПСС XXV съезди номли аврли шойи газламалар комбинати партия ташкилотининг секретари.

ҚАТЪИЙ РИОЯ

Заводимизнинг ташкил топганига бу йил ўттиз беш йил тўлади. Бу давр ичида у ўсди, улғайди, камол топди. Агар 1949 йилда корхонамиз 600 та терим машинаси ишлаб чиқарган бўлса, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида бу рақам — ўн мингга етади. Шунингдек, машинасозларимиз бу йил 200000- «зангори кема» ишлаб чиқарганликларини ҳам кенг нишонлайдилар.

Бу ютуқларга, шубҳасиз корхонамиз коллективи социалистик меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, иқтисодий ва социал ривожланиш планларини муваффақиятли бажариш, меҳнат самарадорлигини ошириш ва ниҳоят меҳнат интизомини кун сайин кучайтириб бориш туфайли эришди.

Дарвоқе, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш халқ хўжалигимизнинг ҳар бир тармоғида янги-янги ютуқларнинг гаровидир. Шу боисдан КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисидаги масалани бекорга қайта кўриб чиқмади. Қабул қилинган қарорда айтилганидек, социалистик меҳнат интизоми — ички меҳнат тартиби қоидаларига қатъий риоя қилишдангина иборат эмас, балки ўз ишига нисбатан онгли, ижодий муносабатда бўлиш ҳамдир. Шундагина ишимизнинг юксак сифати таъминланиб, иш вақтидан унумли фойдаланамиз. Агар биз ҳалол, виждонан меҳнат қилсак ва ўз иш жойимизда етарли тартиб-интизом ўрнатсак, коммунистик мўл-кўлчилик йўлида қилаётган меҳнатимиз унуми ҳам шунчалик ўсиб, маҳсулотларимиз сифати шунчалик яхшиланиб боради.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи инженери.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ — ЭНГ ДОЛЗАРБ, ЭНГ АСОСИЙ ВАЗИФА

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ТУБДАН ОШИРИШ — ИҚТИСОДИЙ СОҲАДАГИ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАДИР. БУ СОҲАДА БИЗ ДУНЁДАГИ ЭНГ ЮКСАК ДАРАЖАГА ЕТИБ ОЛИШГА ИНТИЛИШИМИЗ КЕРАК. ЗЕРО... ФАН-ТЕХНИКА РЕВОЛЮЦИЯСИ ШАРОИТИДА БУ ВАЗИФА АЛОҲИДА АҲАМИЯТ КАСБ ЭТДИ — БИЗНИНГ ИЧКИ ҚУРИЛИШИМИЗ УЧУН ҲАМ, ХАЛҚАРО МИҚЁСДА ҲАМ АЛОҲИДА АҲАМИЯТ КАСБ ЭТДИ.

Ю. В. АНДРОПОВ.

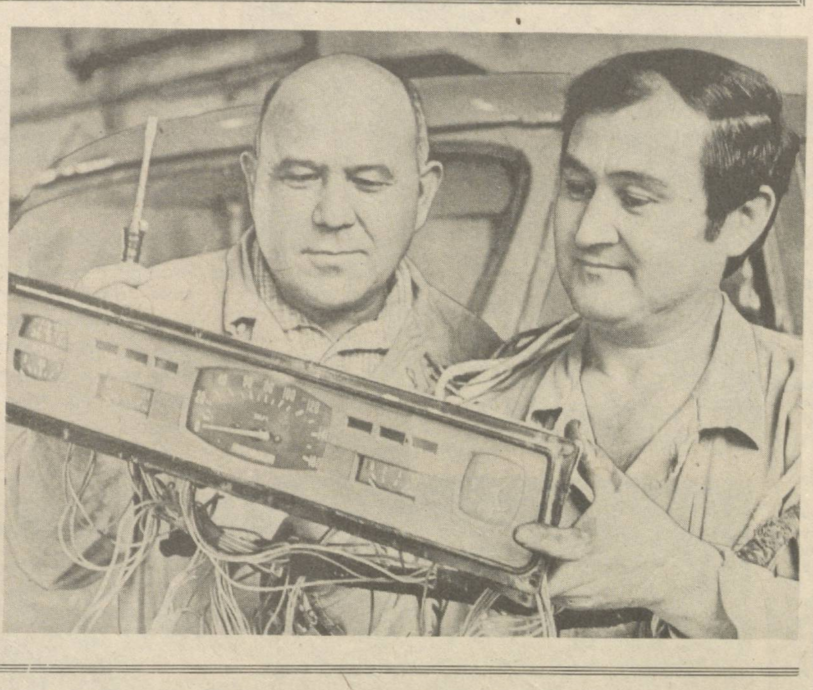

ТОШКЕНТ. Олмазордаги 5-авторемонт заводи коллективи иш унумдорлигини жадал ўстиришни таъминлаш мақсадида меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, уюшқоқлик ва тартибни кучайтириш борасида изчил иш олиб боряпти. Ремонтчилар ҳар йили 16 мингдан зиёд енгил автомашиналар ва микроавтобусларни сифатли ремонт қилиб бермоқдалар. Суратда: корхонанинг илғор ишчилари (чапдан) Талъат Сейдаметов билан Мажид Меметов ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

ИШЧИ МИНБАРИ

МОДДИЙ ЗАМИН

Ҳар гал ишга келиб-кетаётганимда корхонамиз «Ҳурмат тахтаси» ёнида катта-катта зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилган сўзларга кўзим тушади. **«Меҳнат унумдорлигини ошириш учун аввало йирик саноатнинг моддий заминини мустаҳкамламоқ керак: ёқилғи, темир ишлаб чиқариш, машинасозлик, химия саноатини юксалтирмоқ керак».**

Бу доҳий Лениннинг гаплари. Ундаги «меҳнат унумдорлиги», «машинасозлик» деган сўзларга алоҳида эътибор бераман ва ўзим меҳнат қилаётган заводнинг мамлакат тўқимачилик машинасозлиги саноатида йирик корхоналардан бири эканлиги, кейинги 6 ойда бу ерда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисбатан икки баравар ўсганлиги билан фахрланиб қўяман.

Заводимиз — енгил саноат корхоналари билан бевосита боғлиқ корхона. Биз тайёрлаётган тўқимачилик машиналари жуда кўп турдаги сунъий тола калавалари, ип йигирув ускуналари ишлаб чиқаради. Сўнгра улардан ранго-ранг газламалар тайёрланади. Шу сабаб замонавий, юксак унумли машиналар ишлаб чиқариш учун масъулиятимиз ортиб бормоқда.

Коллективимизнинг бугунги эришаётган ютуқлари ҳар бир ишчи-мутахассиснинг ишга ва бурчга юксак масъулият билан ёндашаётганидан далолат бериб турибди. Ўтган ярим йилликда боя айтганимдек, меҳнат унумдорлигини 1982 йилнинг шу даврига нисбатан икки баравар оширдик. Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш топшириғи 104,6 процент адо этилди. Маҳсулот реализация қилиш планини 105,4 процент уддаладик. Эҳтиёт қисмлар тайёрлаш ва маҳсулот сифатини оширишда юқори кўрсаткичларга эришдик. 785 ишчи йиллик топшириқларини республикамиз пойтахтининг 2000 йиллик юбилейига қадар бажаришга сўз беришган. Кун сайин авж олаётган социалистик мусобақада биринчи механика, темирчилик-пресслаш, асбобсозлик, қуюв цехлари коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар. Виктор Ржанников, Семён Шнайдер, Латиф Жаъфаров, Людмила Дубовицкая сингари коммунистик меҳнат зарбдорларимиз 1984 — 1985 йиллар ҳисобига иш бошладилар.

Меҳнат унумдорлигини оширишда фақат яхши, баракали ишлашнинг ўзи етмайди. Бунинг учун коллективлар ўртасида интизомни кучайтириш, кишиларнинг меҳнат малакасини ошириш, иш самарадорлигини тобора юксалтириш, интенсивлаш ва ниҳоят меҳнатни яхши ташкил қилишга ҳам эришиш керак.

Биз бунга тўла эришиш учун астойдил ҳаракат қиляпмиз. Масалан, пластмасса қуйиш цехи иш жараёнидан бир мисол: цех аҳли тўқимачилик машиналари учун пластмассали, капрон эҳтиёт қисмлар, деталлар тайёрлашади. Бу иш ҳар бир ишчидан нозик эътибор, катта маҳорат ва юксак технологик билим талаб қилади. Айниқса, капронли қисмлар тайёрлаш ва уларни бўяш алоҳида масъулият талаб этади. Бунинг учун автоматлар ва механик воситалар ишидаги ҳарорат режимини қатъий сақлаш керак. Чунки, бу меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда катта роль ўйнайди. Қисқа қилиб айтганда, бугунги ишчи малакаси юксак бўлиши керак.

Ана шу жиҳатдан қараганда корхонамизнинг юзлаб ишчилари асосий касбларидан ташқари бошқа турдош касблар бўйича ҳам юқори малакага эга бўлиш иштиёқи билан меҳнат қилмоқдалар. Масалан, касби темирчи-прессловчи бўлган киши қуюв машинасида ҳам албатта ишлай билиши лозим. Пластмасса цехида ишга ана шундай ёндашилаётганини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Цех мастери Ферат Булатов ўзининг 23 йиллик меҳнат фаолияти давомида корхона ишлаб чиқаришидаги деярли барча касбларни ўзлаштириб олди. Уни гоҳ қуювчилар, гоҳ токарлар, прессчилар, асбобсозлар орасида кўрасиз. Бу эса унинг белгиланган топшириқларни муттасил ошириб адо этиши, сифатли бажаришида қўл келяпти. Бугунги кунда бригада меҳнатини ташкил этишнинг ягона наряд билан ишлаш формасига ўтган барча цех ва бригадаларда турдош касбларни кенгроқ эгаллаш ҳаракати тобора авж оляпти. Улар ишда меҳнат унумдорлиги ва интизомига талаб юқори бўлишини ўз кўзлари билан кўриб турибдилар. Қолаверса, бундай тартиб коллективлардаги ҳар бир ходим ўз меҳнат улуши билан иш ҳақи ўртасидаги боғланишни ёрқин тасаввур қилишига ёрдам бермоқда.

Доҳиймиз Лениннинг яна бир гапи бор: **«Коммунизм — илғор техникадан фойдаланадиган эркин, онгли, бирлашган ишчиларнинг... жуда юқори меҳнат унумдорлигига эришишлари демакдир».** Кўряпсизми, доҳий «илғор техникадан фойдаланадиган» деган сўзларга алоҳида урғу беряпти. Бу сўзларнинг мазмунини бугунги кунда фан-техника тараққиётисиз тасаввур этиш мумкинми? Чунки меҳнат унумдорлигининг ошиб боришида фан-техника янгиликлари, замонавий дастгоҳлар муҳим омилдир. Улар бунёдга келишида эса олимларимиз, мутахассисларимиз, конструкторларимиз қатори рационализатор ва ихтирочиларимиз ҳиссаси ҳам катта. Бизнинг «Узбектекстильмаш» бирлашмамизда иқтисодий самарадорлиги салкам 2 миллион сўмлик 14 та ихтиро ва 123 та рационализаторлик таклифлари жорий этилди. Корхонамизнинг А. Кротов, Т. Ковалёва, А. Умеров, А. Чеконушкин сингари ўнлаб рационализаторлари ва ихтирочилари тақдим қилган ҳар бир янгилик ўртача 8 минг сўмдан 22 минг сўмгача иқтисодий самара келтирди.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларидан сўнг корхонамиз ишчи-хизматчилари ўртасида меҳнат ва план интизоми ҳар қачонгидан кучайганини, айниқса ҳисобга олиш, назорат қилиш ишлари янада такомиллашганини ҳам айтиб ўтмоқчиман. Буларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш борасида эришаётган ютуқларимизни мустаҳкамлашда моддий замин бўлиб хизмат қиляпти. Зеро, моддий замин қанчалик бақувват бўлса ишимизнинг баракаси — унуми, сифати ҳам шунчалик ошиб бораверади.

Қодир ҚОСИМОВ,
Ю. А. Гагарин номидаги Ленин орденли Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи темирчилик-пресслаш цехи ишчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

БОШҚАРИШ ИЛМИ

Коммунистик партия ва Совет давлати бошқариш илми тараққиётига, унинг ишлаб чиқариш билан мустаҳкам алоқасига доимо катта эътибор бериб келмоқдалар. Бундай ғамхўрлик самараси туфайли жумладан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ўз фаолиятини юқори даражага кўтарди.

Бирлашмамиз зиммасига муҳим вазифалар юклатилган. Назарий ҳамда алгоритмик кибернетика, ҳисоблаш ва татбиқий математика, иқтисодий, техник, биологик, медицина кибернетикасининг фундаментал проблемаларини муваффақиятли ҳал этиш, республика халқ хўжалигини бошқаришнинг автоматлаштирилган системасини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, умумдавлат миқёсидаги бошқарув системаси доирасида республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг социал-иқтисодий планларини оптималлаш методларини яратиш, бошқариш системасида ахборот йиғишни автоматлаштирувчи махсус техника воситалари ҳамда ностандарт асбоб-ускуналар ишлаб чиқиш вазифалари шулар жумласидандир.

Кейинги йилларда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. Қобулов раҳбарлигида илмий тадқиқот натижаларини халқ хўжалигига жорий этиш борасида бир қатор конкрет тадбирларни амалга оширдик. Республика халқ хўжалигини бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси биринчи навбати муваффақиятли ишга туширилганлигини кўпчилик билади. «Тошкент трактор заводи», «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмалари, экскаватор, «Миконд» заводи ва бошқа ишлаб чиқариш корхоналарида технология жараёнлари ҳамда корхоналарни бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини яратиш ва жорий этиш борасида қатор ютуқлар қўлга киритилди. Кейинги уч йил мобайнида бирлашмамизда ишлаб чиқилган илмий-тадқиқотларни амалиётга жорий этиш 60 миллион сўм иқтисодий самара берди.

Ҳозирги кунда бирлашмамиз ходимлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь, 1983 йил июнь Пленумлари қарорлари асосида СССРнинг Озиқ-овқат программаси ва агросаноат комплекслари бўйича белгилаб олинган тадбирларни изчил амалга оширмоқдалар, фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Пахтачиликка ихтисослашган агросаноат комплексини планлаштириш ва бошқаришнинг иқтисодий-математик методлари ва моделларини яратиш ишларини кенгайтириш, Тошкент область Оржоникидзе район агросаноат комплекси ҳамда республика Озиқ-овқат ва Мева-сабзавот хўжалиги министрликларининг хўжаликлари иш фаолиятини планлаштириш ҳамда бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини яратиш устида изланиш олиб борилмоқда. 1982—1985 йилларда қишлоқ хўжалиги объектларининг социал-иқтисодий ривожланишини оптимал планлаштирувчи иқтисодий-математик методлар системаси ишлаб чиқилмоқда.

Олдимизда республика Давлат план комитетининг ахборот-ҳисоблаш маркази базасида коллектив бўлиб фойдаланиладиган Ҳисоблаш марказини яратиш ва жорий этиш, «Пахта» комплексининг таркибий қисми ҳисобланган ғўза ўсиши ва ривожланишини оператив, оптимал бошқариш ҳамда прогноз қилишнинг кибернетик системасини ишлаб чиқиш каби улкан вазифалар турибди.

Агросаноат комплексини ривожлантириш планларини тузишда ишчи кучи, капитал маблағ, экин майдонлари, сув каби ресурсларни оқилона тақсимлаш масаласи жуда муҳимдир. Айниқса, экин майдонлари ва уларга сарф этиладиган сувни ғўза ҳамда бошқа озиқ-овқат экинларига ажратиш масаласи мураккаб бўлиб, унинг оптимал вариантини топиш зарур. Бу соҳада ҳам бирлашмамиз ходимлари томонидан қўлга киритилган аниқ илмий-тадқиқот натижаларига эгамиз, келгусида эса шундай изланишларни янада кенгайтириш режамиз бор.

Бизда қабул қилинган тадбирларни амалга ошириш бўйича илмий-агросаноат комиссияси тузилган. Бу комиссия республикамиздаги бошқа илмий кенгашлар билан ҳамкорликда аниқ программалар ишлаб чиқишга киришди.

КПСС XXVI съездида илмий-ишлаб чиқариш ва лойиҳа-конструкторлик муассасаларининг тажриба-ишлаб чиқариш базаларини янада мустаҳкамлаш лозимлиги алоҳида уқдириб ўтилган. Ўтган беш йиллик тажрибалари шуни кўрсатадики, халқ хўжалигининг турли соҳаларида яратилаётган бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини муваффақиятли жорий этиш ва ундан катта самаралар олишга эришиш министрликлардаги, идора, муассаса, корхоналардаги раҳбар ходимларнинг бевосита ёрдамига боғлиқдир. Бирлашмамиз Олмалиқ ва Навоий кон-металлургия комбинатлари, «Союзхлопкомаш», «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмалари, республика Енгил саноат, Пахта тозалаш саноати, Соғлиқни сақлаш министрликлари, Давлат план комитети, Марказий статистика бошқармаси, область ва шаҳар ижроия комитетлари билан яқин ҳамкорлик ҳамда хўжалик шартномалари асосида тадқиқот ишларини олиб бормоқда. Комил ишонч билан айтиш мумкинки, бундай мустаҳкам алоқа муваффақиятли давом этаверади.

И. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари, техника фанлари доктори, профессор.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

БЕШ ЙИЛЛИК ТАЙЁР

Қатор йилларки, «Бухараирстрой» трестига қарашли 42-механизациялашган кўчма колонна экскаваторчисиман. Областимиздаги кўплаб сув хўжалиги иншоотлари қурилишида фаол иштирок этдим. План ва топшириқларимни доимо ошириб бажаришга эришяпман. Бу — техника воситаларидан унумли фойдаланиб, ёнилғи ва эҳтиёт қисмлардан кўплаб тежаб қолишимнинг самараси, албатта.

Бугун шуни қувонч билан хабар қиламанки, шахсий беш йиллик топшириғимни бажардим. Айни пайтда ўндан зиёд шогирдларим ҳам белгиланган графикдан анча илгарилаб боришмоқда.

Мен ўз имкониятларимни ҳисоблаб чиқиб, беш йилликнинг қолган даврида яна бир беш йиллик нормасини бажаришга бел боғладим.

Фирдавс ЖАЪФАРОВ,
Ленин ордени нишондори, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

ПОПОПЧИ ИБРАТИ

Чуст бадиий буюмлар фабрикасида ўз ишининг моҳир усталари кўп. Моҳир попопчи Бозор Тошматова ана шуларнинг бири. У вақтнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, маҳсулот салмоғи ва сифатига катта эътибор бермоқда. Чевар тикувчи ўзига бириктилган барча дастгоҳларни унумли ишлатиб, юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқда... ётир. Бугунгача у 25.400 сўмлик маҳсулот тайёрлаб, беш йиллик планини бажарди ва меҳнат календарида 1986 йил ҳисобини очди.

Тикувчи ишлаётган фабриканинг 7 хил маҳсулоти бугунги кунда давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Яқинда Давлат сифат комиссияси корхонанинг яна бир маҳсулоти — четларига кашта солинган бахмал пардалик буюмларга фахрли беш қиррали белги босди. Бу йил фабрикада 1 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилади.

К. БОБОХОНОВ,
ишчи.
Наманган области.

ТАДБИРКОР

Неъмат Қўлдошевни «Каршистройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли ёғочни қайта ишлаш заводида ҳамма ҳурмат билан тилга олади. У бошлиқ дурадгорлик бригадаси аъзолари Қарши чўлқуварларига кўплаб қурилиш материаллари етказиб беришяпти.

Меҳнат унумдорлигини ошириш — шу куннинг муҳим вазифаси эканлигини дил-дилдан ҳис қилиб ишлаётган дурадгорлар кунлик нормаларини муттасил 118—120 процент бажармоқдалар. Коллектив аъзолари беш йиллик планларини тўрт йилда бажаришга аҳд қилишган. С. Абдуллаев, У. Умидов, Ҳ. Набиев, Б. Хушназаров каби тадбиркор дурадгорлар айниқса, юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқдалар. Йил охиригача улар 35 минг квадрат метр ҳажмда дурадгорлик ишлари бажаришга бел боғлашди.

Ж. МУЙСИНОВ,
қурувчи.

Ташвишли сигнал

ВАҚТНИ БОЙ БЕРАЁТГАНЛАР

ИШ УНУМИНИНГ ПАСТЛИГИГА КИМ АЙБДОР? БУЮРТМАЧИМИ, БОШ ПУДРАТЧИМИ, Ё ЁРДАМЧИ ПУДРАТЧИЛАРМИ?

Тўрт йилдирки, Жиззах шаҳрида ремонт-механика заводининг «Т-4» маркали трактор двигателларини ремонт қилиш цехи қуриляпти. Икки йилга мўлжалланган иш тўрт йилда ҳам битмаётганлигига ҳамма ажабланмоқда. Бу аҳволни ҳар ким ҳар хил баҳолайди. Биров, қурилишга раҳбарликда чатоқликлар бор деса, бошқалар буюртмачи билан пудратчилар ўртасидаги ҳамкорлик яхши эмас, дейди.

Аслида эса ҳамма гап меҳнат унумдорлигини ошириш ҳақида астойдил қайғурилмаётганлигидир. Мавжуд ишчи кучларидан самарали фойдаланилганда цех қурилишидаги аҳволда дурустроқ ўзгариш бўларди. Буни лоақал айрим рақамлар билан изоҳлаш мумкин. «Джизакстрой» бирлашмасига қарашли 316-механизациялашган колонна ана шу объектда ўтган ярим йил мобайнида 1964 минг сўмлик ўрнига 344 минг сўмлик иш бажарилиб, план 17 процент бажарилган.

Ишда унум йўқлиги колонна бошлиғи ўртоқ Е. Кошерскийни мутлақо ташвишлантирмаяпти. У объектдаги аҳволнинг шу даражага тушиб қолишини бартараф қилиш ўрнига баҳоналар излаш билан банд. Икки йилдан бери ваъда беради. Унинг бугунги ваъдаси — цехни шу йил тўртинчи кварталида фойдаланишга топширишдир. Бу ҳақиқий ваъдами ёки аввалгиларга ўхшаб ҳавога учиб кетадими? Буниси ҳозирча номаълум. Лекин шуниси аниқки, агар объектдаги қурилиш ишлари бир маромда ташкил қилинмаса, колонна раҳбарлари ва мутахассислар фойдаланишга топшириладиган участкаларда меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрмасалар сўнгги ваъда ҳам қуруқ сўз бўлиб қолавериши табиий.

Мана бу гапларга эътиборингизни жалб қилмоқчимиз.

Колонна бошлиғи Е. Кошерский:

— Қурилишнинг чўзилиши бизнинг айбимиз билан содир бўлгани йўқ. Асосий айб санитария-техника ва бошқа ускуналарни монтажлашнинг чўзиб юборилаётганида, яъни ёрдамчи пудратчиларда.

«Промэнергомонтаж» участкаси бошлиғи Л. Хоменко:

— Бош пудратчи — 316-колонна қурувчилари янги цехнинг иссиқлик қозонлари ўрнатиладиган жойлари пойдеворини битказмасдан туриб иш бошлашга тўғри келди. Оқибатда ускуналарни ўрнатаётганимизда тайёр пойдеворлар бўлмагани сабабли уларни вақтинчалик рамалар устига ўрнатишга тўғри келди. Бу, биринчидан, вақтимизни олди, иккинчидан, ортиқча сарф-харажатга йўл қўйдик. Биз ускуналарни ўрнатиб бўлганимиздан кейин эса қурувчилар бетон қуйишди. Шу аҳволда иш юришадими?

«Сантехгазмонтаж» участкаси прораби Р. Минумиров:

— Малакали электр пайвандчилар етишмаяпти. Зарур малакага эга бўлмаган кадрлар етишмагач, ишда унум бўлармиди?

Пайвандчи П. Алибоев:

— Бригадамизда биргина пайвандлаш аппарати бор. Унга ҳам кислород, карбид топиб бериша олмаяпти. Шу сабаб металларни қирқишда ҳам электродлардан фойдаланмоқдамиз. Оқибатда вақтдан ютқазаяпмиз, иш сифатсиз бажарилмоқда. Ортиқча сарф-харажатлар бўляпти.

Кўриниб турибдики, объектда ишлар пухта ташкил этилмаган. Таъминотнинг мазаси йўқ. Ишчи кучлари етишмайди. Бу масалаларни ҳал қилишда на бош пудратчи, на ёрдамчи пудратчилар бош қотиришади. Буюртмачи билан пудратчиларнинг ҳамкорлиги яхши йўлга қўйилмаган. Асосий ташкилот — бош пудратчи 316-колонна раҳбарлари эса объектдаги ана шу аҳволга ҳамон тоқат қилиб келмоқдалар. Вақт бой берилса ҳам, давлат маблағлари исроф бўлаётган бўлса ҳам янги цехни эртароқ фойдаланишга топшириш ҳақида таъсирли чора кўрилмаяпти. «Вақтинг кетди — нақдинг кетди», деган гап бор. Қурилиш раҳбарларига ана шуни яна бир бор эслатиб, объектдаги аҳволни ўнглаб олиш юзасидан шошилинч чора-тадбирлар кўрилиши ишга фойда келтиришини таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ҲАРАКАТИ БОШЛАНГАНЛИГИНИНГ 25 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ТОЛА ИЖОДКОРЛАРИ

РЕПОРТАЖ

Хом ашё цехларга қувурлар орқали пешма-пеш узатилмоқда. Толачиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ҳамманинг шу кундаги орзуси, ташвиши битта: тўқимачиларга юқори сифатли тола етказиб бериш!

Ғарам бузадиган агрегат олдида Ғозибой Ҳалимовни учратдик. Ғози ака кўп йилдан бери шу ерда ишлайди. Момиқчи, тола ажратувчи, моторчи, созловчи, узатувчи сингари турдош касблар устаси, 100 дан ортиқ шогирд устози. У ўз корхонаси ҳақида ҳаяжонланиб гапирди.

— Москваликларнинг меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатининг 25 йиллигини нишонлаш ташаббуси туғилган кезларда корхонамиз ишчилари орасида кунлик иш нормасини ошириб бажариш, меҳнат унумдорлигини кўтариш учун оммавий ҳаракат бошланди. Ҳамма бирдек коммунистчасига ишлаш ва ишлашга отланди. Кўпгина ишчилар смена давомида 2-3 норма бажаришга интилди. Ишга кеч келиб, олдин кетиш, прогул қилиш, агрегатларнинг бекор туриб қолиш ҳолларига чек қўйилди. Коллектив уч сменада басма-басига ишлай бошлади. Ҳаракатимиз зое кетмади. Ҳар ўн беш кунда 30-35 тоннага қадар тола ишлаб чиқара бошладик.

Заводнинг қудрати ортяпти. Корхонага янги қуритиш-тозалаш агрегатлари олинди. Ишлаб чиқариш қуввати ортди. Ҳозир ҳар сменада 48 тонна, бир кунда 150-180 тоннага етказиб аъло сифатли тола, момиқ ишлаб чиқаряпмиз...

Кекса ишчининг фахрланиб гапирганича бор. Корхона коллективи москваликлар ташаббусига қўшилиб, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили маҳсулот реализация қилиш 6 ойлик планини барвақт бажарди. Пландан ташқари 1 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. Тайёрланган тола ва момиқнинг 98,5 проценти буюртмачиларга юқори сифат билан жўнатилди. Меҳнат унумдорлиги беш ой мобайнида 11,8 процент ошиб, 42,5 минг киловатт-соат электр энергияси, кўплаб ўров симлари, хом ашё тежаб қолинди. Шуни алоҳида таъкидлаш кераккки, корхона буюртмачилари адреси йил сайин кўпайиб боряпти. Бугунги кунда толачилар ўз корхоналари тамғаси билан Польша, Венгрия, Япония, Куба, Германия Демократик Республикаси сингари хорижий мамлакатларга ҳам тола жўнатишяпти.

... Коллектив янги мавсумга ҳам пухта тайёргарлик кўриб қўйди. Қуритиш-тозалаш цехини олинг. Корхона мутахассисларининг айтишича, бу ерда хом ашё зарур бўлса икки марта (аслида бир марта) тозаланади. Чунки, толачилар сифат юқори бўлсин учун буни кўзда тутишган.

Тола ажратиш цехини корхонанинг юраги дейиш мумкин. Ишчи Раҳматжон Солижонов ҳар бир дақиқани қадрлайди. Қувурдан булоқдек отилиб чиқаётган хом ашё унинг кўз ўнгида: «маҳсулот бункерларга равон оқиб келяптими, тўлиб тошиб кетмадими?» Барчасига кўз-қулоқ.

... Биз завод дарвозаси олдида туриб, кунлик меҳнат вахтасидан чиқиб келаётган ишчиларга разм соламиз. Мана, смена сардори Февзи Куртнабиев бошлиқ бир гуруҳ пахта тозаловчилар — Юнус Умаров, Мусаёр Розиқов, Эргаш Нурматов, Тойлоқ Саримсоқов, Валия Родиева, Иброҳимжон Турсунов сингари йилнинг тўртинчи квартали ҳисобини очган ўнлаб машъал ишчилар келишяпти.

Балли сизга, тола ижодкорлари!

Т. МУЛЛАЕВ,
Т. ҲАМИДОВ,
Фарғона пахта тозалаш заводи.

ФОЙДА КЎПАЯДИ

Ерларни мелиорациялаш — деҳқончилик самарадорлигини оширишда муҳим омил ҳисобланади. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бўлинмалари коллективлари тик дренажлар ўрнига ёпиқ дренажларни мелиорацияга кенг татбиқ қилиш ишларини авж олдириб юборишди. Бундай дренажлар мелиоратив ҳолати ноқулай бўлган ерлардан ҳам юқори ҳосил олишни таъминлайди. Ихтирочилар ва рационализаторлар ёпиқ дренажлар қурилиши учун эгилувчан полиэтилен қувурлар ишлаб чиқарувчи қурилма тайёрлашди. Қурилма айни кунларда республика сув хўжалиги қурилишларида синовдан ўтяпти.

«Узоргтехстроймелиорация» трестининг тажриба-экспериментал базасида монтаж қилинган бу қурилмалар 90, 125 ва 200 миллиметр диаметрдаги қувурлар ишлаб чиқаради. Бундай қувурлар турли хил гидрогеологик шароит, ер ости сувлари сатҳи ва дренаж модули сингари хусусиятларга жуда тез мослашади. Бу эса ерларнинг мелиоратив ҳолатига путур етказмаган ҳолда, дренажлараро масофани узайтириш ва қувур сарфини қисқартириш имконини беради.

Базада шундай қувурларга фильтрловчи ўрам тайёрлаб берадиган яна бир қурилма ҳам синовга қўйилди. Шоли сомонидан тайёрланган ўрам — фильтрлар илгари чиқиндига чиқаётган ва шу мақсадларга ишлатилаётган синтетик материаллар сарфини камайтиради. Эгилувчан полиэтилен сомон фильтрли дренаж қувурларининг «ДП-2, 0/3,0» тартиб чизмаларини ҳам трест мутахассислари тайёрлашди.

Бу янгиликларнинг жорий этилиши келгусида ҳар минг гектар майдондан қўшимча 4 миллион сўм фойда олиш имконини беради. Қолаверса, тик дренажларни ёпиқ дренажлар билан алмаштириш — ҳар минг гектар ер ҳисобига 40 гектардан серҳосил экин майдонлари қўшиш, демакдир.

Р. ЙЎЛЧИЕВА,
А. ВАЛУЙСКИЙ,

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот маркази мухбирлари.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЕМ-ХАШАКНИ КЎПРОҚ ТАЙЁРЛАЙЛИК

Республикамиз чорвадорлари чорва қишлови учун ем-хашак тайёрлашни бутун чоралар билан кучайтирмоқдалар. Ишчи кучлари, техника воситалари, ички резервларни икки йиллик планга тенг озуқа жамғаришга сафарбар этмоқдалар. Бу йил бедадан айниқса юқори ҳосил етиштирилганлиги туфайли сенаж бостириш юзасидан белгиланган планлар ортиғи билан адо этилмоқда. Қашқадарё, Тошкент, Наманган, Самарқанд, Жиззах областларида сенаж бостириш топшириқлари анча ошириб бажарилди. Айни кезда тўйимли озуқа силос тайёрлаш учун мусобақа кучайтирилмоқда.

Сенаж бостириш улкан ишнинг бошланишидир. Эндиги вазифа ундаги тўйимли моддаларни тўла сақлашдан, моғорлаб бузилиши ёки чиришига йўл қўймасликдан иборат. Мутахассислар сенажнинг тайёрланиши ва сифатини бузмаган ҳолда сақланиши устидан мунтазам назорат олиб бормоқлари даркор. Сенаж ғоятда ширали ва тўйимли озуқа бўлиб, уни иложи борича қиш фасли ва эрта баҳорда чорва молларни боқиш учун сақламоқ керак. Талон-торожлик ҳолларига бутунлай барҳам берилиши, чорва моллари, хусусан соғин сигирларга едирилганда қайтимини кўпайтириш чоралари кўрилиши лозим.

Республикамиз бўйича йиллик сенаж бостириш топшириғи анча ошириб адо этилди. Кунлик суръат кўтарилянти. Беданинг тўртинчи ва бешинчи ўримидан янада кўпроқ сенаж тайёрлаш кўзда тутилмоқда. Шу мақсадда бедапоялар ўғитланиб, суғорилмоқда. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши таъсирчан чоралар кўрилмоқда.

Бироқ барча областларда ҳам сенаж тайёрлашда кутилганча натижаларга эришилаётир, деб бўлмайди. Катта беда майдонларига эга бўлган Бухоро областида йиллик сенаж бостириш топшириғи ҳаддан ташқари қониқарсиз бажарилмоқда. Ваҳолонки, ўтган йилларда область сенаж тайёрлашда пешқадамлар сафида эди. Сирдарё областида ҳам бу борада қониқарли иш олиб борилмаётир.

Энди областларда дағал хашак тайёрлашнинг боришига кўз ташлайлик. Қашқадарёлик азамат ем-хашак тайёрловчилар катта зафар қучмоқдалар. Самарқанд областида ҳам чорва қишлови учун дағал хашак тўплаш топшириғи муваффақиятли бажарилмоқда. Пойтахт Тошкент области чорвадорлари ҳам олдинги ўринлардан бирига кўтарилиш учун астойдил тер тўкиб меҳнат қилмоқдалар.

Лекин бошқа областларга нисбатан кўпроқ имконият ва резервларга эга бўлган Навоий области чорвадорлари дағал хашак тайёрлаш, уни қишлов жойларига келтириш, майдалаш ва аралаш озуқалар ҳосил қилишда орқада қоляпти. Бу йил область бўйича 520 минг тонна дағал хашак тайёрланиши керак. Ҳали бу топшириқ 50 процент атрофида ҳам бажарилганича йўқ. Бир қатор бошқа областлар, районлар, колхоз-совхозларда ҳам ана шундай ачинарли аҳвол юз бермоқда.

Аҳвол шундай давом этаверса, ички резервлар ишга солиниб, ем-хашак тайёрлашда кескин ўзгариш ясалмаса, қиш келганда афсусланишнинг фойдаси бўлмайди. Сут, гўшт, тухум ва бошқа хил маҳсулотларни кўпайтириш учун биринчи галда ем-хашакни кўпроқ ғамлаш ва сифатли сақлаш талаб этилади.

Область ва район партия ҳамда совет ташкилотлари, хусусан агросаноат бирлашмаларининг раҳбарлари сенаж ва дағал хашак тайёрлашда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан йўл қўйилган камчиликларни дарҳол тузатиш, белгиланган топшириқлар ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилган чоралар кўришлари керак.

Ҳамма жойда дағал хашак, сенаж, силос, ўт талқони ва бошқа чорва моллари озуқасибоп ем-хашакларни бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ, сифатлироқ тайёрлайлик! Икки йиллик планга тенг озуқа жамғариш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир. Келгусида чорва маҳсулотларини янада кўпайтириш ҳам асосан шунга боғлиқдир.

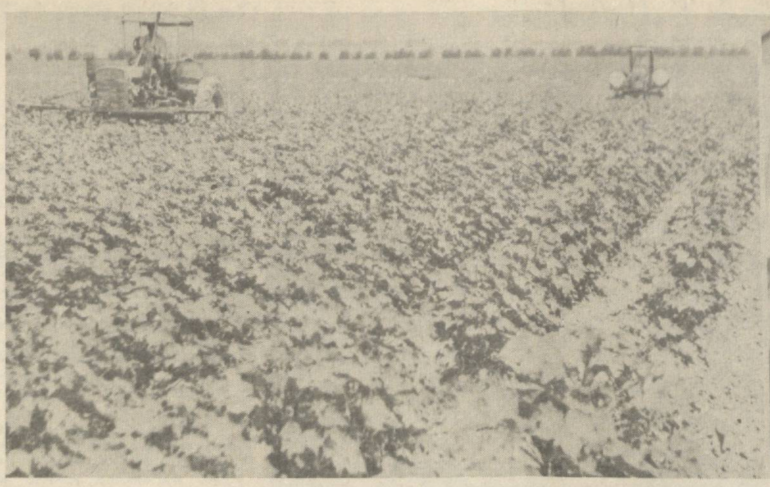

Бўка районидаги «Ленин йўли» колхози пахтакорлари ғўзаларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар.

Ардоқланиб парваришланаётган 1760 гектар майдондаги ғўзанинг ҳар тупида 6—7 тадан бўлиқ кўсак бунёд этилди. Механизатор ва сувчилар ҳосил нишоналарини янада кўпайтириш, 7 минг тонналик улкан хирмон уюш учун мустаҳкам замин яратиш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Суратларда: (ўнгда) илғор механизатор Раймқул Тожибоев ва звено бошлиғи Аҳмаджон Ҳайдаров, чапда эса ғўзага ишлов бериш.

А. Тўраев фотолари.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

ИККИ ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАНГА ТЕНГ

Зарбдор районидаги Будённий номли 76-от заводи боғбонлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга ҳўл мева топшириш йиллик плани ошириб бажарилди. Қабул пунктларига пландаги 50 тонна ўрнига 85 тонна ҳўл мева етказиб берилди.

Ҳали боғларда ҳосил мўл. Боғбонлар пешана тери эвазига етиштирилган ҳосилни нобуд қилмасдан сифатли ҳолда йиғиб-териб олиш чораларини кўришмоқда. Улар ўз имкониятларини чамалаб, давлатга яна 35 тонна мева топшириш, бир йилда икки ярим йиллик планни бажариш мажбуриятини қабул қилдилар. **М. АЛЛАЕВ.**

МЎЛ ҲОСИЛ

Боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослаштирилган Чортоқ районидаги Ҳамид Олимжон номли совхоз соҳибкорлари дастлабки муваффақиятни қўлга киритдилар. Қисқа муддатда пландаги 76 тонна ўрнига 82 тонна ўрик тайёрланиб, бу соҳадаги план ошириб адо этилди.

Айни кунларда совхоз боғларидаги олмаларни териш қизғин давом этяпти. Боғдорчилик бригадасининг бошлиғи Жалолиддин Ҳожиевнинг таъкидлашича, 30 тонна ҳосил йиғиб-териб олиш мўлжалланмоқда. Бу икки йиллик план миқдоридаги ҳосил демакдир.

А. ОРТИҚОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

СССРГА ЮҚОРИ СИФАТЛИ МОЛЛАР

✦ ПРАГА. Хрудим шаҳридаги «Транспорта» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари Совет Иттифоқи учун мўлжалланган буюртмаларни аниқ ва бенуқсон бажаришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу корхона — ЧССРда омбор машина-ускуналари тайёрловчи энг катта корхонадир. Корхонанинг дунёдаги ўнлаб мамлакатларга етказиб берилаётган экспорт маҳсулоти ҳажмининг ярми Совет Иттифоқи ҳиссасига тўғри келмоқда. «Транспорта» коллективи совет Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшилиб «Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида омборхоналарни жиҳозлаш учун машина-ускуналар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

МАҲАЛЛИЙ САНОАТНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

✦ БУХАРЕСТ. Румыния ҳунармандчилик кооперациясининг ходимлари республика маҳаллий саноатини ривожлантиришга талайгина ҳисса қўшмоқдалар. Йил бошидан буён улар аҳолига қарийб 6 миллиард лейлик хизмат кўрсатдилар. Шунингдек пландан ташқари 500 миллион лейлик ҳар хил моллар ишлаб чиқардилар. Мамлакатда «ҳунармандчилик кооперациялари ярмаркалари» мунтазам суратда ўтказиладиган бўлиб қолди. Ана шу ярмаркаларда ҳунармандлар ўз буюмларининг жуда кўп хилларини намойиш этадилар.

САБЗАВОТ ҲОСИЛДОРЛИГИНИ ОШИРИШ УЧУН

✦ СОФИЯ. «Балканин» сунъий минерал тупроқдан фойдаланиш — сабзавот экинлари ҳосилдорлигини анча ошириш ва уларнинг етилиш вақтини қисқартириш имконини беради. Болгария пойтахтининг «Гара-Искир» кварталида жойлашган теплица хўжалигининг мутахассислари шундай хулосага келдилар. Бу ерда майдон бирлигидан одатдагига қараганда 30 процентдан 80 процентгача кўп маҳсулот олинди. Бегона ўтларнинг йўқлиги сунъий тупроқнинг муҳим хусусиятидир. Тупроқнинг ўзи бегона ўтларнинг ривожланишига тўсқинлик қилади. «Балканин»ни тажриба тариқасида қўлланишдан олинган жуда яхши натижалар уни ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилиш имконини берди. 1985 йилнинг охиригача «минералагро» илмий ишлаб чиқариш комбинати «Балканин» тайёрловчи янги қувватларни вужудга келтиради, бу эса барча теплицаларни у билан таъминлаш имконини беради.

МАИШИЙ ХИЗМАТ РИВОЖЛАНМОҚДА

✦ УЛАН-БАТОР. Монголия шимолидаги Хубсугул аймоғида замонавий машина-ускуналар билан жиҳозланган янги маиший хизмат маркази очилди. Шу беш йиллик охиригача мамлакатда яна 50 та ана шундай корхона ишга туширилади. Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитларини муттасил яхшилаш — партия ва давлат социал сиёсатининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Шу беш йилликда республикада маиший хизматни янада ривожлантиришга салкам 350 миллион тугриклик маблағ ажратилган. Қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатувчи кўчма бригадалар кенг оммалашди. Ҳозир мамлакатда 100 та шундай бригада ишлаб турибди.

(ТАСС).

ИТАЛИЯДА ЯНГИ ҲУКУМАТНИНГ БИРИНЧИ МАЖЛИСИ

РИМ. Бу ерда социалистик партия вакили Беттино Кракси бошчилик қилаётган Италия янги ҳукуматининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда асосан ташкилий масалалар муҳокама этилди. Жумладан, ҳукуматнинг янги органи — Ҳукумат Кенгашини тузиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Министрлар Кенгаши Раисига ва унинг ўринбосарларига ёрдам бериш — шу кенгашнинг бурчига киради.

Янги ҳукумат составига беш партия — Италия социалистик, христиан-демократик, социал-демократик, республикачилар ва либераллар партияларининг вакиллари кирди. Ж. Андреотти (ХДП) ташқи ишлар министри қилиб, О. Л. Скальфаро (ХДП) ички ишлар министри қилиб, Ж. Спадолини (ИРП) мудофаа министри қилиб тайинланди.

(ТАСС).

САЙЛОВ ОЛДИДАН ҚИЛИНАЁТГАН НАЙРАНГБОЗЛИК

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Президент Р. Рейганнинг «Аёллар тенг ҳуқуқлилиги куни»ни нишонлаш тўғрисидаги қарорига бу ерда Оқ уйнинг сайлов арафасидаги яна бир лўттибозлиги деб баҳо бермоқдалар.

Президентнинг шу хусусда тарқатилган баёнотида Америка жамиятини ривожлантиришда хотин-қизларнинг ҳиссаси ғоят катта эканлиги тўғрисида кўпгина гаплар айтилган. «Биз уларнинг ютуқлари билан фахрланамиз. Улуғ мамлакатимизда ҳаммага тенг имкониятларни таъминлаш учун бутун кучимизни бағишлаймиз», — деди президент.

Бундай даъволар ҳақиқатдан тамомила узоқдадир. Рейган маъмуриятининг ҳаракати билан конституцияга америкалик аёлларга ақалли расмий равишда бўлса ҳам тенгликни гарантиялайдиган тузатиш киритиш тўхтатилганлиги ҳаммага яхши маълум. Ҳозирги америкалик аёллар ҳамон иккинчи даражадаги гражданлар бўлиб қолмоқдалар.

... Ҳар ҳафта америкалик аёллар хўрлашни тугатишни, аёлларга Америка жамиятида муносиб ўрин таъминланишни талаб қилиб, Оқ уй олдига келиб ўтириб оладилар. Хотин-қизлар миллий ташкилотининг эълон қилишича, бундай норозилик ҳаракати фақат Вашингтонда эмас, балки шунингдек, мамлакатнинг бошқа кўпгина шаҳарларида, келгуси йил президент сайловигача ўтказилаверади. Шунинг учун ҳам сайловолди кампаниясини амалда бошлаб юборган Оқ уй «Аёллар тенг ҳуқуқлилиги куни»ни эълон қилиб, пропаганда мақсадида шундай найрангни уюштирди.

ПОКИСТОНДА ЯНГИ РЕПРЕССИЯЛАР

ЛОНДОН. (ТАСС). Покистон ҳарбий маъмурияти кенг халқ оммаси норозилигининг кучайишини тўхтатиш мақсадида янги репрессия чораларини қўлланмоқда. Рейтер ахборот агентлиги мухбирининг Карочидан хабар беришича, демократия ўрнатиш ҳаракати барча раҳбарларининг Покистондаги энг йирик вилоят — Панжобга боришлари тақиқланган. Илгари шундай тақиқлашга риоя қилмаганлиги учун демократия ўрнатиш ҳаракати раҳбарларидан бири Шербазхон Мазарий уч ойлик муддат билан турма жазосига ҳукм қилинган эди.

14 августда Покистон мустақиллиги куни нишонланади. Маъмурлар бу ташкилот мамлакатдаги саккиз оппозициячи партиянинг уюшмаси бўлиб, 14 август арафасида Панжобнинг кўп шаҳарларида ва бошқа вилоятларда ҳукмрон режимнинг халққа душман сиёсатига қарши норозилик намойишлари ва митинглари ўтказиш ниятида эканлигини ҳисобга олиб, ана шундай чораларни кўришга қарор қилдилар.

Ҳарбий маъмуриятнинг реакцион ички ва ташқи сиёсий йўлидан норозилик кучайганлиги Покистоннинг ҳозирги ҳаётига хос хусусиятдир. Кейинги ҳафталарда мамлакатнинг бир қанча шаҳарларида ҳукуматга қарши намойишлар бўлиб ўтди. Норозилик руҳи ҳатто мамлакатда қонун чиқарувчи ҳокимиятнинг юқори органи — федерал маслаҳат кенгаши мажлиси шўрога ҳам тарқалди. Мажлиси шўронинг аъзолари шахсан Зиёул Ҳақ томонидан тайинланар эди. Бу кенгашнинг яқинда бўлиб ўтган мажлисида сўзга чиққан кишиларнинг кўпи ҳарбий ҳолат бекор қилиниши кераклигини айтди.

Умумхалқ норозилиги тазйиқи остида Зиёул Ҳақ Покистон давлат ҳокимияти структурасига ўзгартишлар киритишга ваъда берди. Жумладан, у 14 августда янги «Ислом сиёсий системаси» жорий этилишини эълон қилиш ниятидадир. Аммо, оппозиция вакилларининг айтишича, бу система Покистон халқининг манфаатларига тамомила зиддир.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ БЕРЛИН. ГДРдаги энг йирик машинасозлик корхоналаридан бири — Карл Маркс Штадтдаги Фриц Геккерт номли комбинат коллективи беш йилдан буён сурункасига «аъло сифатли иш корхонаси» деган фахрий номга сазовор бўлмоқда. Минглаб ишчилар, инженерлар ва конструкторлар меҳнатига шундай баҳо берилганлиги бежиз эмас: сифат ва пишиқлик улар ишлаб чиқараётган бутун маҳсулот учун характерлидир. Уларнинг маҳсулоти жаҳондаги 40 дан кўпроқ мамлакатда, шу жумладан СССРда яхши маълум.

✦ ВЕНА. 22 октябрь куни Венада Австрия тинчлик тарафдорларининг жуда катта намойиши ўтказилади. Австрия социалистик ёшлар ташкилоти бу намойишда «Янги ядро ракеталарининг жойлаштирилишига йўл қўймаймиз!», «Ядро қуролидан ҳоли бўлган Европа учун курашамиз!.. деган шиорлар остида қатнашади, деди шу ёшлар ташкилотининг бош секретари Альфред Гузенбауер.

✦ ҚОҲИРА. Хилвондаги заводлардан бири ишчиларининг забастовкаси ғалаба билан тугади. Маъмурият меҳнаткашларнинг асосий талабларини қондирди. «Ал-Аҳали» газетасининг хабар қилишича, корхона ишчилари, жумладан, ўз касаба союзини ташкил этишга ва завод маъмурий комитетининг ишида шу касаба союз вакилларининг қатнашишига рухсат берилишига эришди.

✦ МЕХИКО. Совет Иттифоқи билан Мексика ўртасида жуда яхши муносабатлар ўрнатилган. Мексика матбуоти Мексика Қўшма Штатлари миллий конгресси делегациясининг СССРга қилган расмий визитини ана шундай баҳолайди. Газеталар халқаро ҳаётнинг кўпгина актуал проблемалари юзасидан ҳар икки мамлакат позицияларининг бир-бирига мос эканлигини уқтириб ўтади.

✦ ДЕҲЛИ. Катта ёшдаги кишилар ўртасида саводсизликни тугатиш миллий программаси Ҳиндистонда изчиллик билан амалга оширилмоқда. «Индиан экспресс» газетасининг хабар қилишича, биргина Мадхия-Прадеш штатида шу программа доирасида 1,7 миллиондан кўпроқ киши саводхон бўлди.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Ирқчилик ва янги мустамлакачиликка қарши

Женевада ирқчилик ва ирқий камситишга қарши курашга бағишланган II жаҳон конференциясида кишиларни ирқига, баданининг рангига ёки этник келиб чиқишига қараб камситишни тамомила ва узил-кесил тугатиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинмоқда.

Конференция қатнашчилари Жанубий Африка Республикасидаги ваҳшиёна апартеид режимини кескин танқид қилдилар. Империализм кучларининг, аввало АҚШнинг сиёсий, иқтисодий, ҳарбий жиҳатдан ва бошқа йўллар билан бераётган жуда катта ёрдами ва мадади Жанубий Африкадаги ирқчи режимнинг мавжудлигига, унинг агрессивлиги кучайиб бораётганлигига асосий сабабдир.

Жанубий Африка Республикасида африкалик туб аҳоли бантустанлар деб аталган жойларга — резервацияларга ҳайдаб юборилмоқда. Улар бу ерларда очликдан қирилиб кетишга маҳкум этилгандир. Маъмурлар ирқчиликка қарши курашаётган кишилардан шафқатсиз ўч олмоқдалар. Апартеид режими Жанубий Африка Республикасини жуда катта зиндонга айлантирди. Ғоят камайтириб кўрсатилган расмий маълумотларга қараганда ҳам 200 мингдан ортиқ киши турмаларда азоб чекмоқда. Уларнинг жуда кўпчилигини африкаликлар ташкил этади. Кейинги вақтлардагина турмаларда ЖАРдаги неча юзлаб сиёсий арбоблар ва жамоат арбоблари азоблаб ўлдирилди.

Халқаро жамоатчилик ҳозирги вақтда Исроил томонидан ўтказилаётган агрессия ва экспансиячилик сиёсатига, араб халқларининг дахлсиз ҳуқуқларини сурбетларча поймол қилиш сиёсатига ирқчиликнинг ашаддий кўриниши деб баҳо бермоқда. Исроил ҳукмдорлари Исроилнинг ўзида ва босиб олинган территорияларда араб аҳолисига нисбатан камситиш ва репрессиялар қилиш режимини кучайтираётганлигини тасдиқловчи янги далилларни ҳар куни кўриш мумкин.

АҚШ ирқчиликни ҳимоя қилаётган асосий таянчларнинг биридир. Америка Қўшма Штатлари Женева конференциясида қатнашишдан бош тортди. Америка матбуотининг маълумотларига кўра, Рейган ўтказиб келаётган сиёсат натижасида ҳозирги вақтда АҚШдаги негр аҳолисининг аҳволи жуда ҳам оғирлашган. «Рейганомика» шунга олиб келдики, ҳозирги пайтда негрларнинг 35 процентдан кўпи жуда қашшоқ ҳаёт кечирмоқда, негр ёшларининг 50 процентдан кўпи ишсиздир. Ҳуқуқсизликка, полиция ва ирқчилар террорига қарши ҳар қандай ҳаракат шафқатсизлик билан бостирилмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг ўзи ҳам Рейган маъмурияти «ирқчиликни рағбатлантирмоқда, пул билан таъминлаб, «ҳимоя қилмоқда» деб тан олишга мажбур бўлди.

Кейинги кунларда Американинг кичик шаҳри Юдолада (Алабама штати)вазият яна ғоят кескинлашди. Полициячиларнинг кўча ҳаракати қоидаларини гўё бузди, деб икки негрни ёвузларча ўлдирганлиги шаҳардаги негр аҳолисини ҳақли равишда жуда қаттиқ ғазаблантирди. Ана шу қотилликка қарши норозилик юзасидан тинч шароитда ўтказилган намойишлар ирқчиларни янада кўпроқ дарғазаб қилди. Ку-клукс-кланнинг маҳаллий ташкилоти шаҳарда иғвогарлик мақсадида намойиш уюштирди. Бу намойишнинг қатнашчилари негрлардан ошкора қасос олишга чақирдилар.

Ирқчилик ва ирқий камситишнинг ҳамма кўринишлари жаҳондаги кенг жамоатчиликни қаттиқ ғазаблантириб, жиддий ташвишга солаётганлигини Женева конференциясининг иши яққол кўрсатиб турибди.

О. ШИРОКОВ.
(ТАСС).

Мухбиримиз бонг уради

МУРОСАСОЗЛИККА ЎРИН ЙЎҚ

Киров райони пахта, гўшт, сут, тухум, дон, мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашда Фарғона областида салмоқли ўрин тутади. Хусусан, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда сўнгги йилларда анчагина амалий ишлар қилинди. 1985 йилга бориб районда барча категориядаги хўжаликлар бўйича 10 минг тонна гўшт, 42700 тонна сут, қарийб 17 миллион дона тухум етиштириш юзасидан тадбирлар белгиланиши бунинг ёрқин гувоҳидир. СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилган илғор хўжаликларнинг чорвадорлари чорва моллар туёқ сони ва маҳсулдорлигини ошириш йўлида самарали ишлар олиб бормоқдалар.

Лекин шуни таъкидлаб ўтиш керакки, райондаги қатор колхоз ва совхозларда чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотларни кўпайтиришда ҳали ички резервлар ва имкониятлардан тўла фойдаланилаётгани йўқ. Чорва моллар туёқ сонини кўпайтириш борасидаги ишлар ҳамон оқсаб қолмоқда. 1976 йилдан ҳозиргача районда қорамоллар сони атиги 146 бошга кўпайтирилганини нормал ҳол, деб бўладими? «СССР 60 йиллиги» совхозида сигирлар сони ўтган йилдагига нисбатан 86 бошга камайиб кетди. Оқибатда тайёрлов ташкилотларига ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 80 тонна кам сут топширилди. Афсуски, бундай фактлар бошқа хўжаликларда ҳам учрамоқда. Сигирларнинг асоссиз равишда чиқимга чиқарилиши, ғунажинларнинг вақтида урчитилмаслиги ана шундай хунук оқибатларга олиб келди.

Райондаги бошқа айрим хўжаликларда ҳам гўшт, сут етиштириш ва давлатга сотиш камайиб кетаётганлиги ғоятда ачинарли ҳолдир. Масалан, «Партия ХХ съезди» совхозида худди шундай манзара кўзга ташланиб турибди. Хўжаликда давлатга сут топшириш бўйича 7 ойлик топшириқ атиги 52 процент бажарилди. Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут аранг 1553 килограммга етдики, бу муроса қилиб бўлмайдиган фактдир.

Совхознинг «Ўзбекистон ЛКСМ 40 йиллиги» бўлимига қарашли 1-, 2-сут-товар фермаларидаги аҳвол бундан ҳам ачинарлидир. Бу фермаларда ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут 1200 килограммданга тўғри келади, холос. Бу, районнинг ўртача кўрсаткичидан ҳам анча паст. Бунинг сабаби шундаки, сигирлар парвариши ёмон аҳволда, сут соғувчилар ўртасида социалистик мусобақанинг таъсири сезилмайди. Ферма мудирлари Ж. Ўринов, Б. Шамсуддинов ўртоқлар эса «сутни албатта кўпайтирамиз» деб ўзларини юпатиб юришибди.

«Искра» колхозида эса янада ташвишли аҳволга дуч келасиз. Хўжалик давлатга сут топширишда райондаги сўнгги ўринлардан бирида турибди. Бу ерда ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 1100 килограммданни ташкил этади, холос. Ҳаммадан ҳам ачинарлиси, ҳар 100 бош сигирдан бузоқ олиш ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан анча камайтириб юборилган. Товуқлардан тухум олишда ҳам худди шундай қусурлар такрорланмоқда. Жамоат чорвачилигини ривожлантиришга эътибор сусайтирилган жойда бундан бошқача манзарани кўриш мумкинми, ахир?

Чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотлар тайёрлашда сусткашлик юз бераётганининг бошқа жиддий сабаблари ҳам бор. Чунончи, бундан тўрт йилча муқаддам районда наслли ғунажинлар етиштириб берадиган фермалар ташкил этилган эди. Амалда анчагина ғунажинлар етиштириб берилди ҳам. Лекин гап шундаки, кейинги пайтларда қатор фермаларда наслли сигирлар парваришига етарли эътибор берилмай қўйилди. Уларнинг озуқа рациони, урчитиш пайтидаги вазни эътибордан четда қолдирилди. Оқибатда бу сигирлар кам маҳсулли, жайдари сигирлар қаторига кириб қолди. Наслдор сигирларга муносабат шундоқ бўлгач, ғунажинлар сони ва сут миқдорини кўпайтириб бўладими?

Чорва маҳсулотлари етиштиришда мустаҳкам озуқа базаси яратиш нечоғли муҳим аҳамиятга эга эканлигини билмайдиган чорвадор топилмаса керак. Афсуски, райондаги баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари бу масъулиятли ишга жиддий эътибор беришмаяпти. Масалан, хўжаликлараро бўрдоқичилик базасида (директори Т. Раҳмонов) дағал хашак тайёрлаш плани барбод берилмоқда. Пландаги 3800 тонна ўрнига эндигина 911 тонна дағал хашак тайёрланди. Бунинг оқибатида молларни семиртириш ҳисобига гўштни кўпайтириш ярим йиллик топшириғи 69 процентда қолиб кетди. Афтидан бўрдоқичилик базаси раҳбарлари ўтган йилги аччиқ сабоқлардан тегишли хулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар. Гап шундаки, ўтган йили ем-хашак меъёридан кам тайёрланганидан шу йилнинг январь ойидаёқ озуқа танқислиги сезилиб қолган ва оқибат натижада чорва моллари семириш ўрнига ориқлаб кетган эди. Хўжаликлараро бўрдоқичилик базаси раҳбарлари ишда кескин бурилиш ясамасалар, ўтган йилги хунук фактлар яна такрорланиши ҳеч гап эмас.

«Искра» колхозида ҳам айни шу масалада ўтган йилги сусткашлик давом этмоқда. Хўжаликда 4000 тонна дағал хашак тайёрланиши керак бўлгани ҳолда, энди 1556 тонна жамғарилгани ачинарли ҳолдир. Озуқабоп экинлар парвариши кўнгилдагидек ташкил этилмаётир. Ем-хашак экинлари бўйича агроном Қ. Эргашевнинг бу масалада жонкуярлиги сезилмаяпти. «СССР 60 йиллиги», «Партия ХХ съезди» совхозларида бепарволик, ўзибўларчилик кайфияти ҳукм сураётганлиги буни кўрсатиб турибди.

Пировардида шуни таъкидлаб ўтмоқчимиз: район агросаноат бирлашмаси раҳбарлари ва мутахассислари жамоат чорвачилигини ривожлантириш, ем-хашак тайёрлаш бўйича кун тартибида турган вазифаларни яхши биладилар. Аммо, юз берган камчиликларни бартараф этишда уларнинг ташкилотчилик роли ва масъулияти сезилаётгани йўқ.

Муросасозлик, ўзибўларчилик каби ярамас одатларга қарши кескин ўт очиш пайти келди. Ўйлаймизки, район партия, совет ташкилотлари раҳбарлари масаланинг ана шу томонига алоҳида эътибор берадилар.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Капитализм иллатлари

ЁШЛАРНИНГ ШЎРИ

Ҳозирги иқтисодий вазиятда Туркия мактабларининг 5 миллион ўқувчиси ишсизлар армияси ҳисобига киритилган, дейилади давлат планлаштириш ташкилотининг докладида. Туркияда беш йиллик мажбурий таълимдан кейин ёшлар иш топиш у ёқда турсин, балки ўз билимларини лицей ва коллежларда давом эттиришдан маҳрум ҳам бўлиб қолмоқдалар.

Расмий маълумотларга кўра, ҳозирги вақтда Туркияда 3 миллион 700 минг ишсиз бор. Уларнинг асосий қисми ёшлардир.

АЯНЧЛИ АҲВОЛ

Бу йил олий ва махсус ўқув юртларини битириб чиққан ўн минглаб америкаликлар ишга жойлашиш имкониятидан тамоман маҳрумдирлар. «Коллежларни битирувчиларни ишга жойлаштириш кенгаши» деб аталадиган ташкилотнинг мамлакатдаги 160 га яқин коллеж ва университетда ўтказган тадқиқотлари шундан далолат беради. Кенгаш маълумотларига кўра, бу йил дипломли мутахассислар учун ўринлар ўтган йилдагига нисбатан 34 процент қисқарган. Тадқиқотларга кўра, бу йил инженерлик дипломини оладиган кишиларнинг истиқболи айниқса аянчли. Уларнинг атиги ярмисигина ишга ўрнашиб олишлари мумкин.

ИШДАН МАҲРУМ ЭТИЛГАНЛАР

ГФР саноат корхоналарида ҳар куни кўплаб кишилар ишдан бўшатилмоқда. «Ховальдверки дойче вертф» кемасозлик концерни маъмурияти «ишлаб чиқаришни рационализация қилиш»ини билдирди. Унинг натижасида яқин ойлар ичида Гамбург ва Кил шаҳарларидаги заводларнинг уч мингдан кўпроқ ишчи ва хизматчиси ишсиз бўлиб қолади. Дрюссельдорфдаги «Континенталь гумиверке» резина-техника концерни заводларида бу йил 900 киши ишдан бўшатилди.

Сўнгги ўн беш ой ичида «Мессерпмит — Белков-Блюм» концернининг 3300 ишчиси ишдан маҳрум этилди. Шуниси характерлики, ишлаб чиқаришнинг ноҳарбий секторида ишлаётган кишиларгина ишдан бўшатилаётир. Айни вақтда ҳарбий саноат комплексининг магнатлари қурол-яроғларнинг энг яхши турлари тайёрланаётган цехларда ишлаб чиқариш ҳажмини узлуксиз оширмоқдалар.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

Ҳам пахта, ҳам узум

Мана уч йилдирки Гагарин районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ҳайдар Сафаров етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари коллектив пудрат усулида меҳнат қилишяпти. Бригаданинг 18 аъзоси ўзаро ҳамкорликда ишлаб, 60 гектар майдонда мўл ҳосил етиштиришаётир. Ҳар туп ғўзада 10—12 тадан бўлиқ кўсак бунёд этилди. Бу гектаридан бемалол 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга дастлабки заминдир.

— Биз ҳосил нишоналарини янада кўпайтирамиз. Бунинг учун барча имкониятлар бор, — дейди бригада бошлиғи Ҳ. Сафаров.

Бригадада ёрдамчи хўжалик ҳам мавжуд. Аҳил коллектив бир гектардан зиёд майдонда боғ ташкил қилган. Мевазор ва токзорларда бригада эҳтиёжини бемалол қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилди. Суратда: бригада аъзолари Зиннат Исаева ва Мўминой Зиёдуллаева узум узишяпти.

И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

Ҳужжатли фильмлар ҳақида

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТИ

Ҳужжат, ҳаётий материал асосида яратилган санъат асарларига қизиқиш тобора ортиб бораётганини социологик тадқиқотлар кўрсатмоқда. Китобхон, томошабин адибдан, экран, саҳна, тасвирий санъатлар заҳматкашларидан ҳақиқий тасвирни, конкрет даврнинг асосий белгиларини очувчи саҳифаларни, кадр, кўриниш, умумлашмаларга бой полотноларни кутади.

Зангори экран ва кинотеатрлар учун яратилаётган асарлар мавзуи, жанр жиҳатдан хилма-хиллиги, аксарияти замондошларимиз ҳақида ҳикоя қилиши билан диққатга сазовор. Асарларнинг қаҳрамонлари — пахтакорлар, олимлар, маданият арбоблари ва раҳбарлари. Бинобарин, ҳужжатли кино ҳамда телевизион кинода қаҳрамон танлаш проблемаси кўп жиҳатдан ҳал бўлган. Гап мазкур долзарб мавзуларга мос келадиган эстетик шакллар топишда, ҳаётий материалнинг ҳужжатли экрандаги талқинида! Бу масала юзасидан мулоҳаза юритсак, ютуқлар ва нуқсонларнинг илдизи, аввало киносценарийларда, қолаверса, кинематография ҳамда телевидение маданияти билан боғлиқ эканлигини кўрамиз.

Бир неча мисол.

«Куз кириб келганида» («Ўзбектелефильм», режиссёр Ш. Бизаатов) картинаси. «Коммунизм» ишлаб чиқариш бирлашмасининг улкан ишларига бағишланган. Бу асар информацияга бойлиги, йирик корхона ҳаётининг айрим соҳаларини тасвирлаши жиҳатидан таҳсинга лойиқ бўлсада, унда овоз ва тасвир воситалари узвий боғланиб кетмаган.

Ҳаёт воқеаларини изчиллик билан экранда тасвирлаш учун ҳозирги кино ва телепублицистиканинг синашта услубларидан фойдаланиш билан бир қаторда ҳар бир конкрет материал тақозо этган шаклларни дадил қўллаш йўлларини излаш зарур кўринади. Режиссёр Х. Жўраевнинг «Энг яхши фазилатлар сенда мужассам» (ҳужжатли фильмлар киностудияси) деб аталган тўлиқ метражли фильмини кўрганимизда худди шу фикрга келдик. Чунки, кинематографчилар асарнинг ажойиб мавзуси ва унинг қаҳрамонлари тақдирига муносиб изланиб томошабинга завқ берадиган, унда чуқур фикр уйғотадиган кадрлар суратга олишган. Масалан, Расул Гамзатов билан Людмила Чурсинанинг фильм бошловчилари сифатида танланганликлари, бу машҳур санъаткорларнинг совет аёлларининг кундалик ҳаёти билан танишишлари жараёни томошабинда қизиқиш уйғотади. Лекин бундай кадрларда ҳам оддий информациядан нари ўтилмаслиги, бунинг устига воқеаларнинг илк бор рўй бериши чоғида эмас, қайта тиклаш йўли билан плёнкага муҳрланиши сезилиб туради. Бу эса кадрлар ҳаётий кучининг заифлашишига олиб келади.

Суратга олинадиган воқеалар ташкил этилиши, гўёки қайта тикланиши кўпгина ҳужжатли фильмларнинг эстетик савиясига таъсир кўрсатмоқда. Бу ўринда ҳам меъёр бўлиши зарур. Безалган, «чиройли» кадрларнинг сунъийлиги улар айниқса ўтмиш воқеалари акс этган хроникаль кадрлар билан кетма-кет монтаж қилинганида, яъни ёнма-ён турганида кўзга яққол ташланади. Мавзунинг муҳимлиги, ажойиб воқеаларнинг қамраб олиниши нуқтаи назаридан диққатга сазовор бўлган «Дўстлик туфайли» («Ўзбектелефильм», режиссёр Т. Ўткиров) фильмида ҳам биз тилга олган кадрлар учрайди. Совет халқларининг гуманистик принципларга, биродарлик ҳис-туйғуларига садоқати туфайли эришилган ютуқларни обзор тариқасида таърифловчи бу асар ижодкорлари кинопублицистиканинг таъсир воситаси — сермазмун тасвирнинг куч-қудратига ишонмагандек туюлади. Улар ҳар бир кадрни сўз билан тўлдиришга, зарурият бўлмаганида ҳам изоҳлашга уринади.

Манзара ва мусиқа тароналари баъзан бир-бирига зид ҳолда берилиши мумкинлигини, диктор тексти тасвирни янада таъсирчан, мазмунли қилиши зарурлигини, ва, айниқса, синхрон тарзда ёзиб олинган суҳбатлар, интервьюлар фильмнинг тўқимасига едириб юборилиши кераклигини бир қатор ҳужжатли ленталар эслатиб ўтмоқда. Ҳаттоки профессионал жиҳатдан юксак савияда ишланган «Саратон» фильмини (ҳужжатли фильмлар студияси, режиссёр Д. Салимов) кўриб, овоз воситаларини қўллашда меъёр бўлиши зарурлиги ҳақида ўйлаймиз. Ёз чилласининг оташ дамларида ҳам кундалик ҳаёт, меҳнат ритми ўзгармаслиги кинокамера ёрдамида тўғри тасвирланади. Қуёш ўз нурларини аямай ўлкамизга сочган дамларни кўрсатувчи кадрларга аланга олиб ёнаётган ўчоқнинг ловуллаши «жўр» бўлиб туради. Дастлабки кадрларда ҳароратнинг бундай овоз воситаси ила ифода этилиши ўринлидек туюлади. Лекин у узоқ вақт давомида (экран вақти миқёсида) бир тарзда эшитилиб туриши натижасида ўз қимматини йўқота бошлайди, яъни у тасвирни — жазирама офтобни кўрсатувчи тасвирни бевосита томошабинларга етказмоқчи бўлади. Шундай қилиб, фильм драматургиясининг муҳим элементи сифатида қабул этила бошлаган овоз воситаси аста-секин жонли таъсир ёрдамида бевосита томошабинга етказилаётган хабар, фикр, ҳолатга қўшимча изоҳ, тавсиф бермай қўяди.

Ҳаёт лавҳаси экранда ўзининг ҳаққоний аксини топиши учун сценарийнавис ижодхонасида тасвир ва овознинг фильмда тутган ўрни албатта белгиланиши зарурлигини бошқа мисоллар билан ҳам кўрсатиш мумкин.

Хуллас, ўзбек кинопублицистикасида мақтаса арзигудек асарлар қаторида профессионал жиҳатдан баркамолликдан олис турган картиналар ҳам йўқ эмас. Истагимиз шуки, кинематографчиларимиз ҳаёт ҳақиқатини экранда мароқли ва табиий кўрсатган ҳароратли фильмлар яратишни ҳамма вақт ўзлари учун бош вазифа деб билсалар.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
санъатшунослик кандидати.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

АЛ-ХОРАЗМИЙГА БАҒИШЛАНАДИ

✦ Хивадаги Ичанқалъа музей-қўриқхонасида очилган кўргазма Шарқнинг ўрта асрдаги буюк олими Ал Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигига бағишланди. Экспозицияда Ал Хоразмий асарлари нусхалари, ўша даврдаги Ўрта Осиё давлатлари, карвон йўллари ҳақида ҳикоя қилувчи турли карталар ва схемалар, олимнинг кўп қиррали фаолиятини акс эттирувчи диаграмма ва суратлар қўйилган. Ўша даврдаги уй-рўзғор буюмлари ҳам томошабинларни ғоят қизиқтирмоқда.

САҲНАДА — ҚЎҒИРЧОҚЛАР

✦ Марғилон маданият уйида ташкил этилган ҳаваскорлар қўғирчоқ театрининг дастлабки спектакли «Бугун бизда қувонч» деб аталади. Ҳаваскор артистлар турли ёшдаги кишилар бўлиб, қўғирчоқларни ўзлари ясадилар, сценарийларни ўзлари ёздилар, саҳнани безатдилар. «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнатчиларининг «Радуга» лагерида дам олаётган фарзандлари бу постановканинг биринчи томошабинлари бўлишди. Ёш коллектив эртаклар асосида яратилган янги спектакллар, замонавий авторларнинг пьесалари устида ишлашни, Фарғона водийсидаги пионер лагерларига, колхоз ва совхозларга гастрол сафарлар уюштиришни ўз ижодий режаларига киритган. (ЎзТАГ).

Ахборот

ЖИЗЗАХ

РАЙОН МАРКАЗИ ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Зомин райони марказини кесиб ўтадиган Зоминсой суви гоҳ кўпайиб, гоҳ тошиб ўзан чеккаларини бузиб кетарди. Шу йил баҳорда сой ўзанини ободонлаштиришга киришилди. Қирқ кун давом этган умумхалқ ҳашари давомида ўзан бетонлаштирилиб, Зоминсой суви шунга буриб юборилди. Тупроқ тўкилиб, жарликлар текисланди ва 2 минг туп чинор ва бошқа манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Яқинда зоминлик болалар ана шу сой бўйида чўмилиш кўлига эга бўлдилар. Бу ердаги жарликлар ўрнида чойхона қад кўтармоқда. Энг қувонарлиси шундаки, тоғ ён бағридан тушаётган сувнинг табиий босимидан фойдаланиб, мунтазам ишлайдиган фавворалар ансамбли ишга туширилмоқда.

ҚУРУВЧИЛАР ТУҲФАСИ

Жиззах область колхозлараро қурилиш трестига қарашли 103-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари ўз меҳнат фаолиятларида уй-жой, маданий-маиший, медицина бинолари қурилишига алоҳида аҳамият бераётирлар. Ярим йилликда пландаги 900 минг сўм ўрнига 1 миллион 100 минг сўмлик қурилиш иши бажарган бу коллектив Жиззах районидаги Жданов номли, «СССР 50 йиллиги» совхозлари меҳнаткашлари учун 7 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой биноларини қуриб, фойдаланишга топширдилар.

Қурувчилар область пахта тозалаш ва қайта ишлаш саноати ходимлари учун мўлжалланган профилакторий биносини ҳам қуриб битказдилар. Бунинг учун 1 миллион 283 минг сўмлик қурилиш иши бажарилди. Бинонинг сифатли қурилиши билан бирга архитектура жиҳатидан чиройли безалишига алоҳида аҳамият берилмоқда. Қурувчилар область болалар юқумли касалликлари касалхонаси учун қўшимча бино қурилишини ҳам яқинда ниҳоясига етказадилар.

ОЗУҚА ЦЕХИ

Зомин районидаги «Қизил чорвадор» совхозида жамоат чорвачилигини ривожлантиришга катта эътибор қилинмоқда. Бугунги кунда хўжаликдаги 3 минг бош қорамол, 15 минг майда мол, 600 бош чўчқа, 150 бош йилқига яраша озуқа жамғариш учун қизғин курашиляпти. Хўжалик меҳнаткашлари йиғилаётган ем-хашакни озуқа цехида ишлаб, грануллаган ҳолда сақлашга қарор қилганлар. Бу мақсадда соатига 1,5 тонна озуқа тайёрлайдиган «ОГМ-1,5» ҳамда кўп қувватли «ОГМ-0,8» маркали озуқа цехлари ишга туширилди.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

М. И. КАЛИНИН НОМЛИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: медицина ва биологик физика (физика-математика фанлари доктори ёки кандидати), анестезиология (медицина фанлари кандидати), умумий гигиена, урология, психиатрия, эндокринология, клиник фармакология, биорганик ва биологик химия (медицина фанлари доктори ёки кандидатлари);

кафедра доцентлари: илмий коммунизм, медицина ва биологик физика, биорганик ва биологик химия, нормал анатомия, умумий гигиена, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, сил касаллиги, даволаш факультети, биринчи хирургия касалликлари, иккинчи хирургия касалликлари (2 ставка), урология, топографик анатомия билан оператив хирургия, психиатрия, болалар касалликлари пропедевтикаси, даволаш факультетида болалар касалликлари, болалар юқумли касалликлари, эндокринология, биринчи болалар касалликлари (3 ставка), иккинчи болалар касалликлари, болалар хирургияси (болалар хирургияси бўйича 1 ставка, ортопедия бўйича 1 ставка);

кафедра ассистентлари: фалсафа, сиёсий иқтисод, биология, медицина ва биологик физика (2), бионеорганик ва биофизик химия, нормал анатомия (3,5 ставка), гистология (1,5 ставка), нормал физиология, фармакология (1,5 ставка), патологик анатомия (3), патологик физиология (2), умумий гигиена (2), социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, рентгенология (2), ички касалликлар пропедевтикаси (1,5 ставка), педиатрия факультетида ички касалликлар (5), даволаш факультетида сил касалликлари, сил касаллиги ва болалар сил касаллиги курси (2,5 ставка), умумий хирургия, иккинчи хирургия касалликлари (1,5 ставка), педиатрия факультетида хирургия касалликлари, асаб касалликлари (2), психиатрия (1,5), қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари, суд медицинаси (1,5 ставка), педиатрия факультетида акушерлик ва гинекология, болалар юқумли касалликлари (3,5 ставка), даволаш-физкультура кабинети(0,5 ставка), эндокринология, иккинчи болалар касалликлари (3,5), даволаш факультетида юқумли касалликлар, болалар хирургияси (5), клиник фармакология (4), рус тили, эпидемиология (1,5 ставка), педиатрия факультетида хирургия касалликлари (2), тери-венерик касалликлар, топографик анатомия билан оператив хирургия (3,5 ставка), жисмоний тарбия (5), болалар касалликлари пропедевтикаси, рус тили (6);

Кафедра катта ўқитувчиси: жисмоний тарбия.

Конкурсда қатнашувчилар институт ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: кадрлар ҳисоби бўйича шахсий варақа (6x9 см. ҳажмидаги фотосурат билан), сўнгги иш жойидан характеристика, илмий ишлари ва ихтиролари рўйхати (2—3 форма), диплом нусхаси, кафедра мудирининг тавсияномаси, кафедра кенгаши протоколидан кўчирма, турар жойидан оила аъзолари ёзиб кўрсатилган справка.

Конкурсда қатнашиш учун бошқа даволаш муассасаларидан ҳужжатлар топширувчи гражданлар меҳнат дафтарчасининг нусхасини қўшиб топширадилар.

Кафедра мудири вазифасига сайлаш факультет декани ўтказган кафедра кенгашида тасдиқланади.

Кафедранинг хулосаси конкурсда қатнашувчилар ўтказган лекциялар, семинар машғулотлари, лаборатория ва бошқа машғулотлар натижаларига қараб ёзма равишда берилади.

КОНКУРС МУДДАТИ — 20 августгача.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Навоий номли проспект, 124-уй.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг

ЭСТРАДА-ЦИРК САНЪАТИ СТУДИЯСИ

1983—84 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Студия концерт ташкилотлари ва цирк коллективлари учун қуйидаги бўлимлар бўйича эстрада ва цирк артистларини тайёрлайди:

ҚЎШИҚЧИЛИК (эстрада қўшиқларининг ижрочилари ва вокал-чолғу ансамблларининг солистлари).

ЧОЛҒУ (флейта, скрипка, кларнет-саксофон, труба, тромбон, гитара, орган, фортепиано, ўзбек халқ ва зарбли чолғу асбоблари).

ЭСТРАДА РАҚСИ (варьете, мюзик-холл артистлари, эстрада рақсларининг ижрочилари).

НОТИҚЛИК (концерт программаларини олиб борувчилар).

ЦИРК САНЪАТИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 2 ЙИЛ.

Танлаган ихтисосликлари бўйича конкурсдан муваффақиятли ўтган ўқувчилар студиянинг «Силуэт» эстрада ансамбли, «Тантана» вокал-чолғу ансамбли, «Студия» жаз ансамбли, «Саҳнада цирк» спорт-цирк ансамбли, «Шарқ ритмлари» эстрада-рақс ансамбли коллективларига қабул қилинадилар.

Ҳужжатлар 20 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 20 августдан бошланади.

Студия адреси: Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй. Телефон 33-33-90.

ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

Классик рақс бўлимига умумий таълим мактабларининг 3-синфини тамомлаган 10—11 ёшдаги ўғил ва қиз болаларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 8 йил.

Қабул комиссияси — 26-27-28 август соат 10 дан 18.00 гача ишлайди.

Адрес: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 31-уй. Телефонлар: 56-24-36, 56-33-27.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

10 август соат 19.30 да СССР биринчилиги учун олий лиганинг «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЗЕНИТ» (Ленинград) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети ва Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективлари коллегия аъзоси, бирлашманинг бош директори М. А. Ғаюбовга онаси

Адолат ҒАЮБОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика кинофильмлар прокати конторасн «Кино» бирлашган редакциясининг редактори

Элмирза НОРБЕКОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СПОРТ

Ўринлар ва совринлар

✦ **ЕНГИЛ АТЛЕТИКА.** Хельсинкида биринчи марта ўтказилаётган жаҳон чемпионатида дастлабки совриндорлар аниқланди. Минсклик Р. Смехнова 42 километру 195 метрга марафонча югуришда икки соат 31 минут 30 секундлик натижа билан жаҳон чемпионатининг бронза медали совриндори бўлди. Сочилик Е. Евсюков 20 километрга спортча юриш бўйича учинчи ўринни эгаллади. Мусобақада 158 мамлакатдан жами 1500 дан кўпроқ енгил атлетикачи иштирок этмоқда. Бир ҳафта давом этадиган мусобақада республикамиз вакилларидан жаҳон рекордчиси Светлана Улмасова, Спартакиада чемпиони Александр Харлов ҳамда Сергей Ловачёвлар ҳам совет спорти шарафини ҳимоя қиладилар.

✦ **БАСКЕТБОЛ.** СССР терма командаси олтинчи марта жаҳон чемпиони номига сазовор бўлди. Баскетболчи қизларимиз сўнгги учрашувни АҚШ командаси (84:82) билан ўтказишди. Усмирлар терма командаси ҳам муваффақият қозонди. Спортчиларимиз АҚШ командаси билан ўртоқлик учрашувида (93:61) ғалаба қозондилар.

✦ **БЕШКУРАШ.** Замонавий бешкураш бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида Олимпиада чемпиони, москвалик А. Старостин энг кўп очко тўплаб, биринчи ўринни эгаллади. Венгрия спортчиси Т. Самбатейи кумуш медалини қўлга киритди. Яна бир спортчимиз Е. Зинковский (Уфа) бронза медали совриндори бўлди. Мусобақалар ГФРнинг Варендорф шаҳрида ўтказилди.

САЛОМАТБОНУ ОИЛАСИ ЮЗ КИШИГА ЕТДИ

Хўжаобод районидаги Булоқбоши қишлоғининг аҳолиси, колхоз ҳаракати ветеранларидан бири Саломатбону Холмуҳамедова ҳаётида икки қутлуғ сана нишонланди. Унинг 90 йиллик юбилейи куни оиланинг юзинчи аъзоси— чевараси туғилди. Карл Маркс номли колхозда Саломатбонуни Катта буви, деб аташади. Шу куни Катта буви жуда кўп табрикномалар олди.

Саломатбону қишлоқ аҳли ўртасида катта обрў қозонган. Маҳаллий мактаб Қизил изтопарлари клубининг аъзолари учун эса, «Катта буви» чинакам хазина: бувининг ҳикоялари асосида Булоқбошиликларнинг Совет ҳокимиятини тиклаш ва мустаҳкамлаш учун олиб борган кураши босқичлари, уларнинг колхоз ҳаракатида иштирок этганлиги аниқланмоқда. Ветеран 30-йилларда пилла етиштиришда ва пахта теримида рекорд ўрнатган стахановчилар ҳаракатида иштирок этган дугоналарининг номларини фахр билан тилга олади.

— Мен шундай кунларда яшаётганлигимдан хурсандман, деб сўзини давом эттирди пенсионер аёл, — янги туғилган чақалоқнинг овози ва тўй тароналари мени бирдек қувонтирмоқда. Мен совет кишиларининг фаровонлиги тўғрисида, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш ҳақида доимий ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия ва ҳукуматимизга раҳмат деймани!

Катта буви ёшларга меҳнатни севинг, катта авлод бошлаган ишни муносиб давом эттиринг, социалистик Ватанга садоқат билан хизмат қилинг, деб насиҳат қилади.

Андижон области.
(ЎзТАГ мухбири).

100 ТОЧКАЛИ АТС

Автоном республиканинг кўпчилик колхоз ва совхозларида 50—100 точкали автомат телефон станциялари ишлаб турибди. Яқинда Қораўзак райони марказида 1000 точкали телефон станциясининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Станция қурилишини Меҳнат Қизил Байроқ орденли 12-қурилиш трестига қарашли 51-механизациялаштирилган кўчма колоннаси қурувчилари олиб бормоқдалар. 1985 йилга бориб станция қуввати 2000 точкага етказилади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 АВГУСТ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — А. М. Горький. «Фома Гордеев». 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хужжатли фильмлар. 16.20 — Пионер байроғи. [illegible] 16.35 — [illegible] 17.05 — Ёшлар адресига. 18.05 — Концерт. 18.35 — Фан ва турмуш. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. 20.15 — Нима? Қаерда? Қачон? 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. «Динамо» (Мн) — ЦСКА. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.00 — Командир. Бадиий фильм. 1-серия. 11.15 — [illegible] лалари. 12.05 — Француз тили. 12.35 — Болалар учун бадиий фильм. 2-серия. 13.40 — Грузияда В. Маяковский кунлари. 14.10 — Мультфильм. 14.30 — Хужжатли фильмлар. 15.00 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 15.30 — [illegible]

[illegible]

2-серия. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25 — Москва-II. 18.20 — Ёшлик. 19.05 — Янги марралар сари. 19.35 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — Эртанги кунга қадам ташлаб. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

10 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. [illegible]

1-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Ядровий устунлик хом ҳаёли. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.25 — Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.00 — Командир. Ба[illegible]

ТОШКЕНТ-I. [illegible]

[illegible] ком. Фильм-концерт. 14.00 — Саҳна санъати усталари. 14.55 — Сиҳат-саломатлик. 18.30 — Тошкентнинг 2000 йиллигига: 19.00 — Ахборот. 19.15 — Хужжатли фильм. 19.30 — Футбол. «Пахтакор» — «Зенит». 21.15 — Телефильм. 21.30 — [illegible]

РАДИО

9 АВГУСТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. [illegible] байроғи. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Романслар. 19.25 — Ёшлик. 20.15 — Концерт. 20.50 — Лирика альбоми. 21.10 — Концерт. 22.30 — Мақсуд Қориев шеър[illegible]

10 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. [illegible]

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР